

શ્રી યશોવિજયજી
જૈન ગ્રંથમાળા
દાદાસાહેબ, ભાવનગર.
ફોન : ૦૨૭૮-૨૪૨૫૩૨૨
૩૦૦૪૮૪૬

હાથિને અંગે કરવામાં આવેલા અનેક

યંત્રોનો સંગ્રહ.

ગુરુણીજી લાભશ્રીજીની પ્રેરણાથી તૈયાર કરનાર

શાસ્ત્રી જ્ઞાલાલ હરિભાઈ.

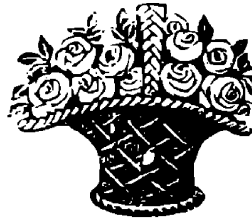
સુધારાવધારા સાથે છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

શા. કુંવરજી આણંદજી.

ભાવનગર.

શ્રીબૃહત્સંગ્રહણિને અંગે કરવામાં આવેલા અનેક યંત્રોનો સંગ્રહ.

ચુરુણીજી લાલશ્રીજીની પ્રેરણાથી તૈયાર કરનાર
શાસ્ત્રી જેઠાલાલ હરિભાઈ.

સુધારાવધારા સાથે છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર
શા. કુંવરજી આણંદજી.
ભાવનગર.

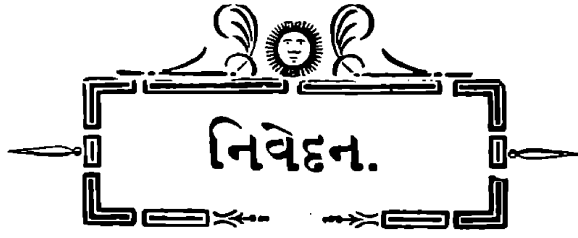
વિક્રમ સં. ૧૯૮૬]

ચણ આના.

[વીર સં. ૨૪૬૧

મળવાનું ઠેકાણું:—શ્રી જૈનધર્મ પ્રસારક સભા—ભાવનગર.

મુદ્રક:—શાહ ગુલાબચંદ લાલુભાઈ, શ્રી મહોદય પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, દાણાપીઠ—ભાવનગર.

શ્રી જૃહતસંઘયણિ સટીકના લાખાંતર સાથે છપાવતાં તેની અંદર જરૂરી સ્થળે કેટલાએક યંત્રો આપેલા છે, છતાં ગુરુણીજી લાલશ્રીજીની ધારણા જેમ અને તેમ વધારે યંત્રો ખાસ જુદા છપાવવાની થવાથી તેમની પાસેની લખેલી પ્રતને આધારે તેમણે કેટલાક યંત્રો શાસ્ત્રી જેઠાલાલ પાસે તૈયાર કરાવ્યા. તે ઉપરથી આ યંત્ર સંગ્રહ ખાસ જુદો છપાવવામાં આવ્યો છે. આમાં એકંદર ૪૧ યંત્રો આવેલા છે, પરંતુ તેમાં કેટલાક યંત્રો તો એકથી વધારે પૃષ્ઠમાં સમાયેલા છે. ખાસ કરીને જંબૂદ્વીપના બે સૂર્યનું દરેક માંડલે અંતર (આયામ ને વિષ્કંભ), દરેક માંડલાની પરિધિ અને દરેક માંડળ બે સૂર્ય મળીને એક અહોરાત્રે (૩૦) મુહૂર્ત પૂર્ણ કરતા હોવાથી દરેક માંડળે મુહૂર્તગતિ એકસો ને ચોરાશીએ માંડળ માટે બતાવનારું યંત્ર આ બુકના પૃષ્ઠ ૧૧ થી ૧૭ સુધીમાં મૂકેલ છે તે પ્રાયે અન્યત્ર લભ્ય થાય તેમ નથી. ચંદ્રને માટે પણ એ જ પ્રમાણે દરેક માંડળનો આયામ વિષ્કંભ (અંતર), પરિધિ ને મુહૂર્તગતિ બતાવવામાં આવી છે; પરંતુ તેના માંડળ ૧૫ જ હોવાથી તેનો એકલા દશમા પૃષ્ઠમાં જ સમાવેશ થયેલો છે.

પ્રથમના ૨૭ યંત્રો ચારે ગતિના દેવો સંબંધી છે, પરંતુ તેમાં ત્રણ યંત્ર (૧૨-૧૩-૨૫) પ્રાસંગિક છે. ત્યારપછીના ૮ (૨૮ થી ૩૫) યંત્રો નારકી સંબંધી છે, પરંતુ તેમાં ૩૧મા યંત્રે ચાર પૃષ્ઠ રોક્યા છે. ત્યારપછીના છેલ્લા ૬ યંત્રો જુદા જુદા વિષયના છે, પરંતુ બહુ જ ઉપયોગી છે. ૨૪ હંડકે ૨૪ દ્વારનું યંત્ર, સિદ્ધાધિકાર અને ત્રણે લોકના શાશ્વત ચૈત્યો ને જિનગિંઓની સંખ્યાનું યંત્ર સમજૂતી સાથે આપેલ છે તે ખાસ ધ્યાન ખેંચે તેમ છે.

આ યંત્રના સંગ્રહની બુક જૃહતસંઘયણિના લાખાંતર સાથે પણ જોડવાનું ધાર્યું છે. જે કે આમાંના કેટલાક યંત્રો તે બુકમાં આપેલા છે પરંતુ આ સંગ્રહ ખાસ તૈયાર કરવામાં આવેલ હોવાથી વધારે ઉપયોગી છે. એને વધારે ઉપયોગી બનાવવા માટે મેં મારાથી બનતો પ્રયાસ કર્યો છે. તેમાં સ્ખલના રહી ગઈ હોય તો તે સૂચવવા માટે વિદ્રઢગને વિનંતિ કરી આ ટૂંક નિવેદન સમાપ્ત કરું છું.

સં. ૧૯૯૧

ફાલ્ગુન શુદ્ધ ૧

કુવરજી આણંદજી

લાવનગર.

યંત્રોની અનુક્રમણિકા.

યંત્રાંક.	વિષય.	પૃષ્ઠ.
૧	ભવનપતિ, વ્યંતર અને વાણવ્યંતર દેવ તથા દેવીનું ઉત્કૃષ્ટ-જઘન્ય આયુ. ૧	
૨	જ્યોતિષી દેવ-દેવીનું ઉત્કૃષ્ટ-જઘન્ય આયુ. ૧	
૩	ભવનપતિની ૧૦ નિકાયનાં નામ, ઇંદ્રોનાં નામ તથા દક્ષિણોત્તર ભવનની સંખ્યા વિગેરેનું યંત્ર. ૨	
૪	ભવનપત્યાદિકના ઇંદ્રોની અગ્રમહિષીઓની સંખ્યાનું યંત્ર ... ૩	
૫	વ્યંતરની ૮ નિકાયના નામ, વ્યંતરેંદ્રોના નામ, ચિહ્ન, વર્ણ વિગેરેનું યંત્ર. ૩	
૬	૭૬૦ થી ૯૦૦ સુધીના ૧૧૦ યોજનમાં જ્યોતિષી કેવી રીતે રહેલા છે તેનું યંત્ર. ૪	
૭	જ્યોતિષીના વિમાનોનું પ્રમાણ. ૪	
૮	સૌધર્મ-ઇંદ્રાનની દેવીનું જઘન્ય-ઉત્કૃષ્ટ આયુ. ૪	
૯	વૈમાનિક દેવોનું ઉત્કૃષ્ટ-જઘન્ય આયુ. ૫	
૧૦	સ્વર્ગના દરેક પ્રતરે જુદું જુદું ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્ય જાણવાનું યંત્ર. ... ૬	
૧૧	મનુષ્ય ક્ષેત્રમાં એક તારાથી બીજા તારાનું વ્યાધાતે ને અવ્યાધાતે આંતર. ૭	
૧૨	સમુદ્રોના જળ તથા મત્સ્યનું પ્રમાણ. ૭	
૧૩	દ્વીપ-સમુદ્રોનાં નામ તથા પ્રમાણ. ૮	
*	ચંદ્ર ને સૂર્યના માંડલા સંબંધી સમજૂતી. ૮	
૧૪	જે ચંદ્રનું સર્વથી અંદરના મંડળથી બહારના મંડળ સુધી દરેક મંડળે અંતર કેટલું હોય તે, દરેક મંડળની પરિધિ અને મુહૂર્તગતિ જાણવાનું યંત્ર. ૧૦	
૧૫	સૂર્યના ૧૮૪ માંડલા સંબંધી વિષ્કંભ, પરિધિ અને મુહૂર્તગતિ જાણવાનું વિસ્તૃત યંત્ર. ૧૧	
૧૬	અઢી દ્વીપ અને જે સમુદ્રના સૂર્ય-ચંદ્રાદિકની સંખ્યાનું યંત્ર ... ૧૮	
૧૭	ઊર્ધ્વદેવલોકે વિમાનોના મુખ-ભૂમિ વિગેરેની સંખ્યાનું યંત્ર ... (તથા) દરેક દેવલોકે શ્રેણિગત વિમાનોની સંખ્યા લાવવા માટે કરણ. ૧૮	
૧૮	આવલિકાપ્રવિષ્ટમાં વૃત્ત, ત્ર્યસ, ચતુરસ્ર વિમાનોની સંખ્યાનું યંત્ર. ૧૯	
૧૯	દેવલોકના દેવોના ચિહ્ન અને સામાનિક, આત્મરક્ષક દેવોની સંખ્યા વિગેરે. ૨૧	
૨૦	છ સંઘયણને આશ્રયીને ગતિનું યંત્ર. ૨૧	

- ૨૧ દરેક દેવલોકના ત્રણે પ્રકારની આકૃતિના, પુષ્પાવકીર્ણ અને કુલ વિમાનોની સંખ્યા જાણવાનું યંત્ર. ... ૨૨
- ૨૨ વૈમાનિક દેવોના શરીરનું પ્રમાણ આયુષ્યના સાગરોપમ ઉપર હોવાથી ૧ થી ૩૩ સાગરોપમના આયુષ્યવાળા દેવોના શરીરપ્રમાણનું યંત્ર ૨૩
- ૨૩ ચારે નિકાયના દેવોના ઉપપાતવિરહકાળ તથા ન્યવનવિરહકાળનું યંત્ર ૨૩
- ૨૪ સૌધર્મ અને ઇશાન દેવલોકમાં અપરિગૃહીતા દેવીઓના વિમાનોની સંખ્યા, દેવીઓનું આયુષ્ય અને કયા વિમાનવાસી દેવોને કઈ દેવીઓ ભોગ્ય હોય ? ૨૪
- ૨૫ અઢી દ્વીપમાં એક વળતે તીર્થંકર, ચક્રવર્તી, વાસુદેવ કેટલા હોય ? ૨૪
- ૨૬ દેવના આયુષ્યના પ્રતિસાગરોપમે ઉચ્ચૈશ તથા આહારનું પરિમાણ. ૨૫
- ૨૭ ભવનપત્યાદિ દરેક દેવોના ભવપ્રત્યયિક અવધિજ્ઞાનનું ક્ષેત્ર. ... ૨૬
- ૨૮ રત્નપ્રભા વિગેરેના નારકોની સ્થિતિ (આયુ) સંબંધી યંત્ર. ... ૨૭
- ૨૯ સાતે નરક પૃથ્વીના ગોત્ર, નામ, પ્રતર, નરકાવાસા, પૃથ્વીપિંડ, વલય અને અધોભાગે રહેલા ધનોદધિના પ્રમાણ વિગેરેનું યંત્ર. ... ૨૮
- ૩૦ દરેક પૃથ્વીએ દરેક પ્રતરે દિશા વિદિશામાં આવેલ આવલિકાપ્રવિષ્ટ નરકાવાસાની સંખ્યાનું યંત્ર. ... ૨૯
- ૩૧ સાતે નરકમાં દિશા-વિદિશામાં ત્રણે આકૃતિના દરેક પ્રતરે કેટલા કેટલા નરકાવાસા છે તેની સંખ્યા જાણવાનું યંત્ર. ... ૩૦
- ૩૨ સાતે નરક પૃથ્વી સંબંધી મુળ, ભૂમિ, સમાસ વિગેરેનું યંત્ર ... ૩૪
- ૩૩ દરેક નરકનો પૃથ્વીપિંડ અને પ્રતરે પ્રતર વચ્ચે કેટલું અંતર છે તેનું યંત્ર. ૩૪
- ૩૪ સાતે નરકના પ્રતરે પ્રતરે નારકી જીવોના શરીરનું માન. ... ૩૫
- ૩૫ નારકીના જીવોને અવધિજ્ઞાનનું પ્રમાણ તથા લબ્ધિપ્રાપ્તિનું યંત્ર. ૩૫
- ૩૬ ચોવીશ દંડકને વિષે ચોવીશ દ્વારનો વિસ્તાર બતાવનારું યંત્ર. ... ૩૬
- ૩૭ ત્રણે લોકના શાશ્વત ચૈત્યો અને જિનગિઓનું યંત્ર. ... ૩૮
- * દરેક સિદ્ધાયતનોમાં જિનગિઓની સંખ્યા માટે સમજુતી. ... ૪૦
- ૩૮ સિદ્ધાધિકાર-સ્ત્રીવેદાદિકે એક સમયે ઉત્કૃષ્ટ કેટલા સિદ્ધે તે વિગેરે જાણવાનું યંત્ર. ... ૪૧
- ૩૯ તિર્યંચગતિના પેટાભેદોનું ઉત્કૃષ્ટાયુ અને ઉત્કૃષ્ટ અવગાહના. ... ૪૨
- ૪૦ કુલકોટિની સંખ્યા. ... ૪૩
- ૪૧ વિમાનના આયામ, વિષ્કંભ, પરિધિ વિગેરેનું પ્રમાણ માપવા માટે કલ્પના કરેલી દેવોની ચાર પ્રકારની ગતિનું યંત્ર. ... ૪૪

શ્રી બૃહત્સંગ્રહણિ સટીકના ભાષાંતરને અંગે કરેલો ચંત્રોનો સંગ્રહ.

ભવનપતિ, વ્યંતર અને વાણુવ્યંતર દેવ તથા દેવીનું ઉત્કૃષ્ટ-જઘન્ય આયુ. (૧)

ભવનપતિનિકાય	ઉત્કૃષ્ટાયુ	જઘન્યાયુ		ઉત્કૃષ્ટાયુ	જઘન્યાયુ
દક્ષિણ શ્રેણિ ચમરેંદ્ર	એક સાગરોપમ	દશ હજાર વર્ષ	દેવી	૩૥૫ પદ્યોપમ	દશ હજાર વર્ષ
ઉત્તર શ્રેણિ બલીંદ્ર	એક સાગરોપમ અધિક	દશ હજાર વર્ષ	દેવી	૪૥૫ પદ્યોપમ	„
દક્ષિણશ્રેણિ નવનિકાય	૧૥૫ પદ્યોપમ	દશ હજાર વર્ષ	દેવી	૧૥૫ પદ્યોપમ	„
ઉત્તરશ્રેણિ નવનિકાય	દેશોન એ પદ્યોપમ	દશ હજાર વર્ષ	દેવી	દેશોન એક પદ્યોપમ	„
વ્યંતર નિકાય ૮	એક પદ્યોપમ	દશ હજાર વર્ષ	દેવી	અર્ધ પદ્યોપમ	„
વાણુવ્યંતર નિકાય ૮	એક પદ્યોપમ	દશ હજાર વર્ષ	દેવી	અર્ધ પદ્યોપમ	„

જ્યોતિષી દેવ-દેવીનું ઉત્કૃષ્ટ-જઘન્ય આયુ. (૨)

જ્યોતિષક દેવ	ઉત્કૃષ્ટાયુ	જઘન્યાયુ	દેવી	ઉત્કૃષ્ટાયુ	જઘન્યાયુ
ચંદ્ર	૧ પદ્યોપમ ને ૧ લાખ વર્ષ	$\frac{૧}{૪}$ પદ્યોપમ	દેવી	અર્ધ પદ્યોપમ પચાસ હજાર વર્ષ	$\frac{૧}{૪}$ પદ્યોપમ
સૂર્ય	૧ પદ્યોપમ ને ૧ હજાર વર્ષ	$\frac{૧}{૪}$ પદ્યોપમ	દેવી	અર્ધ પદ્યોપમ પાંચસો વર્ષ	$\frac{૧}{૪}$ પદ્યોપમ
ગ્રહ	૧ પદ્યોપમ	$\frac{૧}{૪}$ પદ્યોપમ	દેવી	અર્ધ પદ્યોપમ	$\frac{૧}{૪}$ પદ્યોપમ
નક્ષત્ર	અર્ધ પદ્યોપમ	$\frac{૧}{૪}$ પદ્યોપમ	દેવી	$\frac{૧}{૪}$ પદ્ય.સાધિક	$\frac{૧}{૪}$ પદ્યોપમ
તારા	$\frac{૧}{૪}$ પદ્યોપમ	પદ્યોપમનો આઠમો ભાગ	દેવી	પદ્યોપમનો $\frac{૧}{૪}$ સાધિક	પદ્યોપમનો આઠમો ભાગ

લવનપતિની ૧૦ નિકાયના નામ, હંદ્રાનાં નામ તથા દક્ષિણોત્તર લવનની સંખ્યા વિગેરેનું યંત્ર. (૩)

લવનપતિની નિકાયના નામ	દક્ષિણે દ્ર નામ	ઉત્તરે દ્ર નામ	દક્ષિણે દ્ર લવન સંખ્યા	ઉત્તરે દ્ર લવન સંખ્યા	અન્નેશ્રેણિ લવન સંખ્યા	નિકાયના ચિન્હ	દેહ- વર્ણ	વસ્ત્ર- વર્ણ	દક્ષિણના સામા- નિક દેવ	ઉત્તરના સામા- નિક દેવ	દક્ષિણ આત્મ રક્ષક	ઉત્તર આત્મ રક્ષક
૧ અસુરકુમાર	ચમરેદ્ર	બલીદ્ર	૩૪ લાખ	૩૦ લાખ	૬૪ લાખ	ચૂડામણિકૃષ્ણ	રક્ત	રક્ત	૬૪ હજાર ૬૦ હજાર	૨૫૬૦૦૦ ૨૪૦૦૦૦		
૨ નાગકુમાર	ધરણેદ્ર	ભૂતાનદે	૪૪ લાખ	૪૦ લાખ	૮૪ લાખ	કૃણી	શ્વેત	નીલ	૬ હજાર ૬ હજાર	૨૪૦૦૦ ૨૪૦૦૦		
૩ સુવર્ણકુમાર	વેણુદેવદ્ર	વેણુદાલીદ્ર	૩૮ લાખ	૩૪ લાખ	૭૨ લાખ	ગરુડ	સુવર્ણ	શ્વેત	૬ હજાર ૬ હજાર	૨૪૦૦૦ ૨૪૦૦૦		
૪ વિદ્યુતકુમાર	હરિકોતેદ્ર	હરિસહૈદ્ર	૪૦ લાખ	૩૬ લાખ	૭૬ લાખ	વજ્ર	રક્ત	નીલ	૬ હજાર ૬ હજાર	૨૪૦૦૦ ૨૪૦૦૦		
૫ અગ્નિકુમાર	અગ્નિશિખેદ્ર	અગ્નિમાનવેદ્ર	૪૦ લાખ	૩૬ લાખ	૭૬ લાખ	કળાશ	રક્ત	નીલ	૬ હજાર ૬ હજાર	૨૪૦૦૦ ૨૪૦૦૦		
૬ ક્ષીપકુમાર	પૂર્ણેદ્ર	વિશિષ્ટેદ્ર	૪૦ લાખ	૩૬ લાખ	૭૬ લાખ	સિંહ	રક્ત	નીલ	૬ હજાર ૬ હજાર	૨૪૦૦૦ ૨૪૦૦૦		
૭ ઉદધિકુમાર	જળકોતેદ્ર	જળપ્રભેદ્ર	૪૦ લાખ	૩૬ લાખ	૭૬ લાખ	અશ્વ	શ્વેત	નીલ	૬ હજાર ૬ હજાર	૨૪૦૦૦ ૨૪૦૦૦		
૮ દિશિકુમાર	અમિતગતીદ્ર	અમિતવાલનેદ્ર	૪૦ લાખ	૩૬ લાખ	૭૬ લાખ	હાથી	સુવર્ણ	શ્વેત	૬ હજાર ૬ હજાર	૨૪૦૦૦ ૨૪૦૦૦		
૯ વાયુકુમાર	વેલંબેદ્ર	પ્રલંબનેદ્ર	૫૦ લાખ	૪૬ લાખ	૯૬ લાખ	મગર	નીલ	રક્ત	૬ હજાર ૬ હજાર	૨૪૦૦૦ ૨૪૦૦૦		
૧૦ સ્તનતિક્ક	ધોષેદ્ર	મહાધોષેદ્ર	૪૦ લાખ	૩૬ લાખ	૭૬ લાખ	સરાવ	સુવર્ણ	શ્વેત	૬ હજાર ૬ હજાર	૨૪૦૦૦ ૨૪૦૦૦		
			૪૦૬૦૦૦૦૦	૩૬૬૦૦૦૦૦	૭૭૨૦૦૦૦૦							

ભવનપત્યાદિકના ઇંદ્રાની અગ્રમહિષીઓની સંખ્યાનું યંત્ર. (૪)

<p>ભવનપતિ અસુરકુમારના ચમરેંદ્ર બહોદ્રને</p> <p>ભવનપતિ નાગકુમારાદિ નવનિકાયના ધરણેંદ્ર અને ભૂતાનેંદ્ર વિગેરે ૧૮ ઇંદ્રોને</p> <p>વ્યંતરેંદ્ર ને વાણવ્યતરેંદ્ર મળી સોળનિકાયના ૩૨ ઇંદ્રોને</p> <p>જ્યોતિષીના સૂર્ય ચંદ્ર બે ઇંદ્રોને</p> <p>સૌધર્મ અને ઇશાન બે ઇંદ્રને</p>	<p>અગ્રમહિષીઓ ૫-૫</p> <p>અગ્રમહિષીઓ ૬-૬</p> <p>અગ્રમહિષીઓ ૪-૪</p> <p>અગ્રમહિષીઓ ૪-૪</p> <p>અગ્રમહિષીઓ ૮-૮</p>
---	---

વ્યંતરની નિદાયના નામ, વ્યંતરેંદ્રાના નામ, ચિન્હ, વર્ણુ વિગેરે બાથવાનું યંત્ર. (૫)

વ્યંતર નિકા- યના નામ	દક્ષિણેંદ્ર નામ	ઉત્તરેંદ્ર નામ	ચિન્હ	વર્ણુ	૮ વાણ વ્યંતર	દક્ષિણેંદ્ર	ઉત્તરેંદ્ર	સામા- નિક	આત્મ- રક્ષક	પર્ષદા	કટક
૧ પિશાચ	કાળ	મહાકાળ	કદંબવૃક્ષ	સ્થાપ	અર્જુપત્રી	સંનિહિત	સામાન્ય	૪૦૦૦	૧૬૦૦૦	૩	૭
૨ ભૂત	સૂર્ય	પ્રતિરૂપ	સુવસ વૃક્ષ	સ્થામ	પર્ણપત્રી	ધાના	વિધાના	૪૦૦૦	૧૬૦૦૦	૩	૭
૩ ચક્ષ	પૂર્ણભદ્ર	માર્ણિભદ્ર	વડ વૃક્ષ	સ્થામ	ઋષિવાદી	ઋષિ	ઋષિપાળ	૪૦૦૦	૧૬૦૦૦	૩	૭
૪ રાક્ષસ	ભીમ	મહાભીમ	ખરેવાંગ	સ્ત્રવત	ભૂતવાદી	પ્રશ્વર	મહૈશ્વર	૪૦૦૦	૧૬૦૦૦	૩	૭
૫ કિત્તર	કિત્તર	કિપ્તિરૂપ	અશોકવૃક્ષ	નીલ	કંદીત	સુવત્સ	વિશાળ	૪૦૦૦	૧૬૦૦૦	૩	૭
૬ કિપ્તિરૂપ	સત્પુરૂષ	મહાપુરૂષ	ચંપક વૃક્ષ	સ્ત્રવત	મહાકંદીત	હાસ્ય	હાસ્યરતિ	૪૦૦૦	૧૬૦૦૦	૩	૭
૭ મહોરગ	અતિકાય	મહાકાય	નાગ વૃક્ષ	સ્થામ	ક્રાલંડ	સ્ત્રવત	મહાસ્ત્રવત	૪૦૦૦	૧૬૦૦૦	૩	૭
૮ ગંધર્વ	ગીતરતિ	ગીતયશ	ટીંબરે વૃક્ષ	સ્થામ	પતંગ	પતંગ	પતંગપતિ	૪૦૦૦	૧૬૦૦૦	૩	૭

૧૧૦ યોજનમાં જ્યોતિષી દેવો કેવી રીતે રહેલા છે તેનો યંત્ર. (૬)

જ્યોતિષીનાં નામ	યોજન જવું	કુલ યોજન	આ જ્યોતિષી આવે છે.
સમભૂતલા થકી	૭૬૦	૭૬૦	તારા
તારા થકી	૧૦	૮૦૦	સૂર્ય
સૂર્ય થકી	૮૦	૮૮૦	ચંદ્ર
ચંદ્ર થકી	૪	૮૮૪	નક્ષત્ર
નક્ષત્ર થકી	૪	૮૮૮	બુધ
બુધ થકી	૩	૮૯૧	શુક્ર
શુક્ર થકી	૩	૮૯૪	ગુરુ
ગુરુ થકી	૩	૮૯૭	મંગળ
મંગળ થકી	૩	૯૦૦	શનિ

જ્યોતિષીના વિમાનોનું પ્રમાણ. (૭)

જ્યોતિષીના નામ	ચંદ્ર ૧	સૂર્ય ૨	બુધ ૩	નક્ષત્ર ૪	તારા ૫
વિમાન વિષ્કંભાયામ	$\frac{૫૬૬}{૬૬૬}$ યોજન	$\frac{૬૬૬}{૬૬૬}$ યોજન	૨ ગાઉ	૧ ગાઉ	૦૧ ગાઉ
વિમાન ઉચ્ચત્વ	$\frac{૨૬૬}{૬૬૬}$ યોજન	$\frac{૨૬૬}{૬૬૬}$ યોજન	૧ ગાઉ	૦૧ ગાઉ	૦૧ ગાઉ
મનુષ્ય ક્ષેત્ર બહારનાનું વિષ્કંભાયામ	$\frac{૨૬૬}{૬૬૬}$ યોજન	$\frac{૨૬૬}{૬૬૬}$ યોજન	૧ ગાઉ	૦૧ ગાઉ	૦૧ ગાઉ
મનુષ્ય ક્ષેત્ર બહારનાનું ઉચ્ચત્વ	$\frac{૧૬૬}{૬૬૬}$ યોજન	$\frac{૧૬૬}{૬૬૬}$ યોજન	૦૧ ગાઉ	૦૧ ગાઉ	$\frac{૧}{૬}$ ગાઉ
વિમાનને વહન કરનાર દેવો	૧૬ હજાર	૧૬ હજાર	૮ હજાર	૪ હજાર	૨ હજાર

સૌધર્મ-ધશાનની દેવીનું જઘન્ય-ઉત્કૃષ્ટ આયુ. (૮)

સૌધર્મ	પરિગૃહીતા દેવી	જઘન્યાયુ ૧ પદ્યોપમ	ઉત્કૃષ્ટાયુ ૭ પદ્યોપમ
સૌધર્મ	અપરિગૃહીતા દેવી	જઘન્યાયુ ૧ પદ્યોપમ	ઉત્કૃષ્ટાયુ ૫૦ પદ્યોપમ
ધશાન	પરિગૃહીતા દેવી	જઘન્યાયુ ૧ „ અધિક	ઉત્કૃષ્ટાયુ ૯ પદ્યોપમ
ધશાન	અપરિગૃહીતા દેવી	જઘન્યાયુ ૧ „ અધિક	ઉત્કૃષ્ટાયુ ૫૫ પદ્યોપમ

વૈમાનિક દેવોનું ઉત્કૃષ્ટ-જ્ઞાન્ય આયુ. (૯)

વૈમાનિક દેવો	ઉત્કૃષ્ટાયુ	જ્ઞાન્યાયુ
૧ સૌધર્મ દેવલોક	બે સાગરોપમ	એક પદ્યોપમ
૨ ઇશાન „	બે સાગરોપમ સાધિક	એક પદ્યોપમ સાધિક
૩ સનતકુમાર „	સાત સાગરોપમ	બે સાગરોપમ
૪ માહેન્દ્ર „	સાત સાગરોપમ સાધિક	બે સાગરોપમ સાધિક
૫ બ્રહ્મલોક „	દશ સાગરોપમ	સાત સાગરોપમ
૬ લાંતક „	ચૌદ સાગરોપમ	દશ સાગરોપમ
૭ શુક „	સતર સાગરોપમ	ચૌદ સાગરોપમ
૮ સહસ્રાર „	અઢાર સાગરોપમ	સતર સાગરોપમ
૯ આનત „	ઓગણીશ સાગરોપમ	અઢાર સાગરોપમ
૧૦ પ્રાણુત „	વીશ સાગરોપમ	ઓગણીશ સાગરોપમ
૧૧ આરણુ „	એકવીશ સાગરોપમ	વીશ સાગરોપમ
૧૨ અચ્યુત „	બાવીશ સાગરોપમ	એકવીશ સાગરોપમ
૧૩ સુદર્શન ઐવેયક ૧	ત્રેવીશ સાગરોપમ	બાવીશ સાગરોપમ
૧૪ સુપ્રતિષ્ઠ ઐ ૨	ચોવીશ સાગરોપમ	ત્રેવીશ સાગરોપમ
૧૫ મનોરમ ઐ ૩	પચીશ સાગરોપમ	ચોવીશ સાગરોપમ
૧૬ સર્વતોલદ્ર ઐ ૪	છવીશ સાગરોપમ	પચીશ સાગરોપમ
૧૭ સુવિશાળ ઐ ૫	સતાવીશ સાગરોપમ	છવીશ સાગરોપમ
૧૮ સૌમનસ ઐ ૬	અઠ્યાવીશ સાગરોપમ	સતાવીશ સાગરોપમ
૧૯ સુમનસ ઐ ૭	ઓગણત્રીશ સાગરોપમ	અઠ્યાવીશ સાગરોપમ
૨૦ પ્રિયંકર ઐ ૮	ત્રીશ સાગરોપમ	ઓગણત્રીશ સાગરોપમ
૨૧ આદિત્ય ઐ ૯	એકત્રીશ સાગરોપમ	ત્રીશ સાગરોપમ
૨૨ વિજય અનુત્તર ૧	તેત્રીશ સાગરોપમ	એકત્રીશ સાગરોપમ
૨૩ વૈજયંત „ ૨	તેત્રીશ સાગરોપમ	એકત્રીશ સાગરોપમ
૨૪ જયંત „ ૩	તેત્રીશ સાગરોપમ	એકત્રીશ સાગરોપમ
૨૫ અપરાજિત „ ૪	તેત્રીશ સાગરોપમ	એકત્રીશ સાગરોપમ
૨૬ સર્વાર્થસિદ્ધ „ ૫	તેત્રીશ સાગરોપમ	તેત્રીશ સાગરોપમ

(૬)

સ્વર્ગના દરેક પ્રતરે જુદું જુદું ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્ય

જાણવાનો યંત્ર. (૧૦)

સૌધર્મ-ધર્શાન દેવલોકમાં													વિશ્લેષ ૩ સાગરોપમ					
પ્રતર ૧૩	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	શુકદેવલોક પ્રતર ૪	૧	૨	૩	૪
સાગરોપમ	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૨	સાગરોપમ	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭
તેરીયા બળે ભાગ વધે	૨	૪	૬	૮	૧૦	૧૨	૧	૩	૫	૭	૯	૧૧	૦	ચારીયા ત્રણ ત્રણ ભાગ વધે	૩	૨	૧	૦
સનતકુમાર માહેંદ્રમાં વિશ્લેષ ૫ સાગરોપમ													વિશ્લેષ ૧ સાગરોપમ					
પ્રતર ૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	સહસ્ત્રાર પ્રતર ૪	૧	૨	૩	૪	
સાગરોપમ	૨	૨	૩	૩	૪	૪	૪	૫	૫	૬	૬	૭	સાગરોપમ	૧૭	૧૭	૧૭	૧૮	
બારીયા પાંચ પાંચ ભાગ વધે	૫	૧૦	૩	૮	૧	૬	૧૧	૪	૯	૨	૭	૦	ચારીયો એક એક ભાગ વધે	૧	૨	૩	૦	
બ્રહ્મલોકમાં વિશ્લેષ ૩ સાગરો							વિશ્લેષ ૧ સાગરોપમ											
પ્રતર ૬	૧	૨	૩	૪	૫	૬	આનત પ્રતર ૪	૧	૨	૩	૪	પ્રાણુત	૧	૨	૩	૪		
સાગરોપમ	૭	૮	૮	૯	૧૦		સાગરોપમ	૧૮	૧૮	૧૮	૧૯	સાગરો	૧૯	૧૯	૧૯	૨૦		
છક્રીયા ૩-૩ભા.વધે	૩	૦	૩	૦	૩	૦	$\frac{૧}{૪}$ ભાગ વધે	૧	૨	૩	૦	$\frac{૧}{૪}$ ભાગ	૧	૨	૩	૦		
લાંતકમાં વિશ્લેષ ૪ સાગરો							વિશ્લેષ ૧ સાગરોપમ											
પ્રતર ૫	૧	૨	૩	૪	૫		આરણુ પ્રતર ૪	૧	૨	૩	૪	અચ્યુત	૧	૨	૩	૪		
સાગરોપમ	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪		સાગરોપમ	૨૦	૨૦	૨૦	૨૧	સાગરો	૨૧	૨૧	૨૧	૨૨		
$\frac{૧}{૪}$ ભાગ વધે	૪	૩	૨	૧	૦		$\frac{૧}{૪}$ ભાગ વધે	૧	૨	૩	૦	$\frac{૧}{૪}$ ભાગ	૧	૨	૩	૦		
નવઐવેયક પ્રતર ૯																		
જઘન્ય સાગરોપમ	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	
ઉત્કૃષ્ટ સાગરોપમ	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	

મનુષ્યક્ષેત્રમાં એક તારાથી બીજા તારાનું આતરૂં. (૧૧)

મેરૂપર્વત પાસે તારા તારાનું આતરૂં	મેરૂપર્વતની પહોળાઈ ૧૦૦૦૦ યોજન	મેરૂથી દૂર ચાલે છે ૧૨૨૧ યો	મેરૂથી દૂર બીજી દિશિ ૧૧૨૧ યોજન	ત્રણે રાશિનો સરવાળો ૧૨૨૪૨ યોજન
નિષધ-નીલવંતની પાસે તારા તારાનું આતરૂં	પર્વત પૃથ્વીથી ઉંચા ૪૦૦ યોજન	તેની ઉપર કૂટો ઉંચા ૫૦૦ યો	પહોળા કૂટ ૨૫૦ યોજન યો ૮ છેટા એક તરફ યો ૮ છેટા બીજી તરફ	કુલ ૨૬૬ યોજન
વ્યાધાત રહિત તારા તારાનું આતરૂં	ઉત્કૃષ્ટ અંતર એ ગાઉ	જઘન્ય અંતર ૫૦૦ ધનુષ	મનુષ્યલોકની બહાર ચંદ્ર સૂર્યનું અંતર યો ૫૦૦૦૦ સૂર્ય સૂર્યનું અંતર યો ૧૦૦૦૦૦૦૫૬૬	ચંદ્ર ચંદ્રનું અંતર ૧૦૦૦૦૦૦૫૬૬ સૂર્ય પુષ્ય નક્ષત્ર ચુકા હોય છે. ચંદ્ર અભિજિત નક્ષત્ર ચુકા હોય છે.

સમુદ્રોના જળ તથા મત્સ્યનું પ્રમાણ. (૧૨)

સમુદ્રનું નામ	જળ	મત્સ્યનું પ્રમાણ યોજન
૧ વાઙ્ણીવરસમુદ્ર	મદિરા સરખું	વિવિધ પ્રમાણ
૨ ક્ષીરવર	દૂધ સરખું	વિવિધ પ્રમાણ
૩ ધૃતવર	ગાયના ઘી સરખું	વિવિધ પ્રમાણ
૪ લવણસમુદ્ર	ખાઈ	પાંચસો યોજન
૫ કાલોદધિ	વરસાદના પાણી સરખું	સાતસો યોજન
૬ પુષ્કરવર	વરસાદના પાણી સરખું	વિવિધ પ્રમાણ
૭ સ્વયંભૂરમણ	વરસાદના પાણી સરખું	હજાર યોજન
૮ શેષ સર્વેસમુદ્ર	શેરડીના રસ સરખું	વિવિધ પ્રમાણ

દ્વીપ-સમુદ્રોનાં નામ તથા પ્રમાણ. (૧૩)

દ્વીપનું નામ ને પ્રમાણ.	સમુદ્રનું નામ ને પ્રમાણ.
૧ જંબુદ્વીપ. ૧ લાખ યોજન.	લવણસમુદ્ર એ લાખ યોજન
૨ ધાતકીખંડ. ૪ લાખ „	કાલોદધિ ૮ લાખ „
૩ પુષ્કવરદ્વીપ. ૧૬ લાખ „	પુષ્કવરસમુદ્ર ૩૨ લાખ „
૪ વારૂણીવરદ્વીપ. ૬૪ લાખ „	વારૂણીવરસમુદ્ર ૧ કરોડ ૨૮ લાખ
૫ ક્ષીરવરદ્વીપ. ૨ કરોડ ૫૬ લાખ	ક્ષીરવરસમુદ્ર ૫ કરોડ ૧૨ લાખ
૬ ઘૃતવરદ્વીપ. ૧૦ કરોડ ૨૪ લાખ	ઘૃતવરસમુદ્ર ૨૦ કરોડ ૪૮ લાખ
૭ ઈશ્વરસદ્વીપ. ૪૦ કરોડ ૯૬ લાખ	ઈશ્વરસસમુદ્ર ૮૧ કરોડ ૯૨ લાખ
૮ નંદીશ્વરદ્વીપ. ૧ અબજ ૬૩ કરોડ ૮૪ લાખ	નંદીશ્વરસમુદ્ર ૩ અબજ ૨૭ કરોડ ૬૮ લાખ
૯ અરૂણદ્વીપ. ૬ અબજ ૫૫ કરોડ ૩૬ લાખ	અરૂણસમુદ્ર ૧૩ અબજ ૧૦ કરોડ ૭૨ લાખ
૧૦ અરૂણવરદ્વીપ. ૨૬ અબજ ૨૧ કરોડ ૪૪ લાખ યોજન.	અરૂણવરસમુદ્ર ૫૨ અબજ ૪૨ કરોડ ૮૮ લાખ
૧૧ અરૂણોપપાતદ્વીપ. ૧૦૪ અબજ ૮૫ કરોડ ૭૬ લાખ	અરૂણોપપાતસમુદ્ર ૨૦૯ અબજ ૭૧ કરોડ ૫૨ લાખ
૧૨ કુંડલદ્વીપ. ઉપરથી બમણો	કુંડલસમુદ્ર દ્વીપથી બમણો
૧૩ શંખદ્વીપ. ઉપરથી બમણો	શંખસમુદ્ર દ્વીપથી બમણો
૧૪ રૂચકદ્વીપ. ઉપરથી બમણો	રૂચકસમુદ્ર દ્વીપથી બમણો
૧૫ ભુજગદ્વીપ. ઉપરથી બમણો	ભુજગસમુદ્ર દ્વીપથી બમણો
૧૬ કુસદ્વીપ. ઉપરથી બમણો	કુસસમુદ્ર દ્વીપથી બમણો
૧૭ કૌંચદ્વીપ ઉપરથી બમણો	કૌંચસમુદ્ર દ્વીપથી બમણો

એ ચંદ્ર અને એ સૂર્યને સર્વથી અંદરના માંડલે અને બહારના માંડલે

અંતર કેટલું હોય ? તે જાણવાની રીત તથા યંત્ર.

એક સૂર્ય નિષધ પર્વત ઉપર ૧૮૦ યોજન જંબુદ્વીપમાં આવે ત્યારે બીજો સૂર્ય નીલવંત પર્વત ઉપર ૧૮૦ યોજન જંબુદ્વીપમાં આવે છે. એ જ રીતે ચંદ્ર સંખંધી પણ જાણવું. બન્ને બાજુના મળીને ૩૬૦ યોજન જંબુદ્વીપના એકલાખ યોજનના વિષ્કંભમાંથી બાદ કરીએ. ત્યારે ૯૯૬૪૦ યોજન અંદરના માંડલે આશ્ચર્યંતર આંતરું જાણવું. તે જ પ્રમાણે ચંદ્રનું પણ ૯૯૬૪૦ યોજન અંદરના માંડલે આશ્ચર્યંતર આંતરું જાણવું. તે જ પ્રમાણે પૂર્વ દિશાએ લવણ

સમુદ્રમાં સર્વ બાહ્ય મંડળે ૩૩૦ યોજન જાય છે અને પશ્ચિમ બાજુએ પણ લવણ-સમુદ્રમાં તે જ પ્રમાણે ૩૩૦ યોજન જાય છે. બન્ને બાજુના મળી ૬૬૦ યોજન થાય તે લાખ યોજનમાં ભેળવવાથી ૧૦૦૬૬૦ યોજન પરસ્પર બે સૂર્યનું તેમજ બે ચંદ્રનું આભ્યંતર આંતરું થાય છે.

ચંદ્રના ૧૫ માંડલા છે, તેને માંડલાના પ્રમાણબૃત્ત ૫૬ ભાગે ગુણીએ ત્યારે ૮૪૦ આવે. તેને ૬૧ વડે ભાગતાં ભાગમાં ૧૩ આવે. બાકી એકસઠીયા ૪૭ અંશ શેષ રહે. હવે ચારક્ષેત્રમાંથી એટલે ૫૧૦ યોજન ૬૬૬ ભાગમાંથી ૧૩ યોજન ૬૬૬ ભાગ બાદ કરીએ ત્યારે ૪૬૭ યોજન ૬૬૬ ભાગ બાકી વધે. તેને ૧૪ આંતરાવડે ભાગીએ ત્યારે ૩૫ યોજન આવે, ઉપરાંત ૬૬૬ ભાગે રહે. તેના અંશ કરવા માટે ૬૧ વડે ગુણતાં ૪૨૭ થાય. તેમાં ઉપરનો વધેલો ૧ અંશ ભેળવવાથી ૪૨૮ થાય. તેને ૧૪ વડે ભાગતાં ૩૦ અંશ આવે બાકી ૮ વધે. તેને ૭ વડે ગુણતાં ૫૬ થાય. તેને ૧૪ વડે ભાગીએ તો ભાગમાં સાતીયા ચાર ભાગ આવે. આટલું ચંદ્રના દરેક માંડલાનું અંતર એક બાજુનું છે, તેને બમણું કરતાં યોજન ૭૦-૬૦ ભાગ અને ૮ અંશ થાય, હવે ૮ અંશમાંથી ૭ અંશનો ૧ ભાગ ૬૦ ભાગમાં નાંખવાથી ૬૧ ભાગ થાય તે એક યોજન ૩૫ હોવાથી ૭૧ યોજન થાય અને ઉપર સાતીયો ૧ અંશ રહે. એક ચંદ્રનું ૫૬ ભાગનું માંડલાનું પ્રમાણ બીજા ચંદ્રનું પણ ૫૬ ભાગનું બન્ને મેળવતાં ૧૧૨ ભાગ થાય. તેને ૬૧ વડે ભાગતાં ૧ યોજન ને ૫૧ ભાગ વધે. તે ૧ યોજન ઉપરના ૭૧માં નાંખવાથી ૭૨ યોજન અને ૬૬૬ ભાગ તથા ૩ અંશ. આટલી ચંદ્રના માંડલે માંડલે વિષ્કંભમાં વૃદ્ધિ જાણવી.

સૂર્યના માંડલા ૧૮૪ છે. એક સૂર્યના માંડલાનું પ્રમાણ ૬૬૬ ભાગનું છે તેમ જ બીજા સૂર્યના મંડળનું પણ પ્રમાણ ૬૬૬ ભાગનું છે. હવે ૧૮૪ ને ૪૮ વડે ગુણવા તો ૮૮૩૨ આવે તેને ૬૧ વડે ભાગતાં ૧૪૪ યોજન ૬૬૬ ભાગ વધે. હવે ચારક્ષેત્રના ૫૧૦ યોજન ૬૬૬ ભાગ છે તેમાંથી ૧૪૪ યોજનને ૬૬૬ ભાગ બાદ કરીએ ત્યારે ૩૬૬ યોજન રહે. તેને ૧૮૩ આંતરાવડે ભાગ દેતાં ભાગમાં ૨ યોજન આવે. તેમ જ બીજી દિશાના તે જ પ્રમાણે ૨ યોજન આવે. કુલ ૪ યોજન થાય. હવે બે સૂર્યનું જે ૪૮-૪૮ ભાગનું માંડલું છે તે બન્ને મેળવતાં ૯૬ થાય તેને ૬૧ વડે ભાગ દેતાં ૧ યોજન ૬૬૬ ભાગ આવે. તે ઉપરના ૪ યોજનમાં ભેળવતાં ૫ યોજન ૬૬૬ ભાગની સૂર્યના માંડલે માંડલે વિષ્કંભમાં વૃદ્ધિ કરવી. અને તે ૫ યોજન અને ૩૫ ભાગની પરિધિ ૧૭ યોજન અને ૬૬૬ ૩ ભાગ થાય. એટલો દરેક માંડલાની પરિધિમાં વધારો કરવો.

સૂર્ય અને ચંદ્રના મંડળની પરિધિના યંત્રમાં અમે જે આંક મૂક્યા છે તે પહેલેથી છેલ્લા મંડળ સુધીની આભ્યંતર પરિધિના સમજવા. એટલે કે છેલ્લા મંડળના વિષ્કંભમાં સૂર્યની બે બાજુના મળીને ૯૬ ભાગ અને ચંદ્રના ૧૧૨ ભાગ વધારવા. તે પ્રમાણમાં પરિધિ પણ વધારવી.

(૧૦)

ચંદ્રના ૧૫ મંડળ છે. તેના દરેક માંડલાની પરિધિમાં ૨૩૦ યોજન અને સાતીયા ત્રણ લાગ વધારવા, અને માંડલે માંડલે વિષ્કંભમાં ૭૨ યોજન અને એકસડીયા એકાવન લાગ અને સાતીયો એક અંશ એટલી વૃદ્ધિ કરવી. ચંત્ર (૧૪) મું.

ચંદ્રના ૧૫ માંડલા	ચંદ્રના માંડલાનું અંતર	લાગ પ્ર૦	યોજન છેદ	પ્રતિ લાગ માન	માંડલે મંડળે પારાધ	લાગની સંખ્યા	મંડળે મંડળે મુદૂર્તગતિ
૧	૯૯૬૪૦	૦	૦	૦	૩૧૫૦૮૯	૦	સાધિક ૫૦૭૩ યો.
૨	૯૯૭૧૨	૫૧	૬૧	૬૧	૩૧૫૩૧૯	૬૧	૫૦૭૬૧૧
૩	૯૯૭૮૫	૪૧	૬૧	૬૧	૩૧૫૫૪૯	૬૧	૫૦૮૦૧૧
૪	૯૯૮૫૮	૩૧	૬૧	૬૧	૩૧૫૭૮૦	૬૧	૫૦૮૪૧
૫	૯૯૯૩૧	૨૧	૬૧	૬૧	૩૧૬૦૧૦	૬૧	૫૦૮૮
૬	૧૦૦૦૦૪	૧૧	૬૧	૬૧	૩૧૬૨૪૧	૬૧	૫૦૯૧૧૧
૭	૧૦૦૦૭૭	૧	૬૧	૬૧	૩૧૬૪૭૧	૬૧	૫૦૯૫૧૧
૮	૧૦૦૧૪૯	૫૩	૬૧	૬૧	૩૧૬૭૦૨	૬૧	૫૦૯૯૧
૯	૧૦૦૨૨૨	૪૩	૬૧	૬૧	૩૧૬૯૩૨	૬૧	૫૧૦૩
૧૦	૧૦૦૨૯૫	૩૩	૬૧	૬૧	૩૧૭૧૬૨	૬૧	૫૧૦૬૧૧
૧૧	૧૦૦૩૬૮	૨૩	૬૧	૬૧	૩૧૭૩૯૩	૬૧	૫૧૧૦૧૧
૧૨	૧૦૦૪૪૧	૧૩	૬૧	૬૧	૩૧૭૬૨૩	૬૧	૫૧૧૪૧
૧૩	૧૦૦૫૧૪	૩	૬૧	૬૧	૩૧૭૮૫૪	૬૧	૫૧૧૮
૧૪	૧૦૦૫૮૬	૫૪	૬૧	૬૧	૩૧૮૦૮૪	૬૧	૫૧૨૧૧૧
૧૫	૧૦૦૬૫૯	૪૫	૬૧	૬૧	૩૧૮૩૧૫	૦	સાધિક ૫૧૨૫ યો.

ઉપર પ્રમાણેના વિષ્કંભમાં બે બાજુના બે ચંદ્ર મંડળનું પ્રમાણ ૫૬-૫૬ લાગ હોવાથી ૧ યોજન $\frac{૫૧}{૬૧}$ લાગ વધારતાં કુલ ૧૦૦૬૬૦ યોજન ૯૬ લાગ થાય છે તે બરાબર છે.

દરેક મંડળ બે ચંદ્ર મળીને સાધિક અહોરાત્રે પૂર્ણ કરે છે. એક મંડળ-પૂર્તિનો કાળ બે અહોરાત્ર ૨ મુદૂર્ત ને $\frac{૨૩}{૨૨૧}$ જેટલો છે.

દરેક મંડળે મુદૂર્તગતિમાં યો. ૩ $\frac{૯૬૫૫}{૧૩૭૨૫}$ ની વૃદ્ધિ થાય, એવી રીતે ૧૪ વખત વૃદ્ધિ કરતાં પર યોજનની વૃદ્ધિ થાય.

સૂર્યના મંડળ ૧૮૪ છે. તે દરેક માંડલાની પરિધિમાં ૧૭ યોજન ને એકસડીયા ૩૮ લાગ તથા તરીઓ એક લાગ વધારવો. માંડલે માંડલે પાંચ યોજન અને ૩૫ વધારવા. યંત્ર (૧૫) મું.

સૂર્યના માંડલા ૧૮૪	૧૮૪ માંડલા આંતર	માંડલે લાગ પ્ર.	યોજન છેદ	માંડલે માંડલે પરિધિ	એક સડીયા લાગ	યોજન છેદ ૬૧	એક સડીયા લાગ પ્ર.	દરેક મંડળ એ સૂર્ય મળી- ને ૬૦ મુદ્દતે પૂર્ણ કરે છે તેથી પરિધિની વૃદ્ધિને સાડે લાગતાં મુદ્દતગતિ કિંચિત ન્યૂન ૧૮ અંશવધે.
૧	૯૯૬૪૦	૦	૦	૩૧૫૦૮૯	૦	૬૧	૦	૫૨૫૧ યો. ૨૬
૨	૯૯૬૪૫	૩૫	૬૧	૩૧૫૧૦૬	૩૮	૬૧	જાન	૫૨૫૧ „ ૪૭
૩	૯૯૬૫૧	૯	૬૧	૩૧૫૧૨૪	૧૫	૬૧	જાન	૫૨૫૨ „ ૫
૪	૯૯૬૫૬	૪૪	૬૧	૩૧૫૧૪૧	૫૪	૬૧	જાન	૫૨૫૨ „ ૨૩
૫	૯૯૬૬૨	૧૮	૬૧	૩૧૫૧૫૯	૩૧	૬૧	જાન	૫૨૫૨ „ ૪૧
૬	૯૯૬૬૭	૫૩	૬૧	૩૧૫૧૭૭	૮	૬૧	જાન	૫૨૫૨ „ ૬૦
૭	૯૯૬૭૩	૨૭	૬૧	૩૧૫૧૯૪	૪૭	૬૧	જાન	૫૨૫૩ „ ૧૭
૮	૯૯૬૭૯	૧	૬૧	૩૧૫૨૧૨	૨૪	૬૧	જાન	૫૨૫૩ „ ૩૫
૯	૯૯૬૮૪	૩૬	૬૧	૩૧૫૨૩૦	૧	૬૧	જાન	૫૨૫૩ „ ૫૩
૧૦	૯૯૬૯૦	૧૦	૬૧	૩૧૫૨૪૭	૪૦	૬૧	જાન	૫૨૫૪ „ ૧૧
૧૧	૯૯૬૯૫	૪૫	૬૧	૩૧૫૨૬૫	૧૭	૬૧	જાન	૫૨૫૪ „ ૨૯
૧૨	૯૯૭૦૧	૧૯	૬૧	૩૧૫૨૮૨	૫૫	૬૧	જાન	૫૨૫૪ „ ૪૭
૧૩	૯૯૭૦૬	૫૪	૬૧	૩૧૫૩૦૦	૩૩	૬૧	જાન	૫૨૫૫ „ ૫
૧૪	૯૯૭૧૨	૨૮	૬૧	૩૧૫૩૧૮	૧૦	૬૧	જાન	૫૨૫૫ „ ૨૩
૧૫	૯૯૭૧૮	૨	૬૧	૩૧૫૩૩૫	૪૮	૬૧	જાન	૫૨૫૫ „ ૪૧
૧૬	૯૯૭૨૩	૩૭	૬૧	૩૧૫૩૫૩	૨૬	૬૧	જાન	૫૨૫૫ „ ૫૯
૧૭	૯૯૭૨૯	૧૧	૬૧	૩૧૫૩૭૧	૩	૬૧	જાન	૫૨૫૬ „ ૧૭
૧૮	૯૯૭૩૪	૪૬	૬૧	૩૧૫૩૮૮	૪૧	૬૧	જાન	૫૨૫૬ „ ૩૫
૧૯	૯૯૭૪૦	૨૦	૬૧	૩૧૫૪૦૬	૧૯	૬૧	જાન	૫૨૫૬ „ ૫૩
૨૦	૯૯૭૪૫	૫૫	૬૧	૩૧૫૪૨૩	૫૭	૬૧	જાન	૫૨૫૭ „ ૧૧
૨૧	૯૯૭૫૧	૨૯	૬૧	૩૧૫૪૪૧	૩૪	૬૧	જાન	૫૨૫૭ „ ૨૯
૨૨	૯૯૭૫૭	૩	૬૧	૩૧૫૪૫૯	૧૨	૬૧	જાન	૫૨૫૭ „ ૪૭

૨૩	૯૯૭૬૨	૩૮	૬૧	૩૧૫૪૭૬	૫૦	૬૧	૬૦	૫૨૫૮	૫૦	$\frac{૫}{૬૦}$
૨૪	૯૯૭૬૮	૧૨	૬૧	૩૧૫૪૯૪	૨૭	૬૧	૬૦	૫૨૫૮	,,	$\frac{૨૩}{૬૦}$
૨૫	૯૯૭૭૩	૪૭	૬૧	૩૧૫૫૧૨	૫	૬૧	૬૦	૫૨૫૮	,,	$\frac{૪૧}{૬૦}$
૨૬	૯૯૭૭૯	૨૧	૬૧	૩૧૫૫૨૯	૪૩	૬૧	૬૦	૫૨૫૮	,,	$\frac{૫૯}{૬૦}$
૨૭	૯૯૭૮૪	૫૬	૬૧	૩૧૫૫૪૭	૨૦	૬૧	૬૦	૫૨૫૯	,,	$\frac{૧૭}{૬૦}$
૨૮	૯૯૭૯૦	૩૦	૬૧	૩૧૫૫૬૪	૫૯	૬૧	૬૦	૫૨૫૯	,,	$\frac{૩૫}{૬૦}$
૨૯	૯૯૭૯૬	૪	૬૧	૩૧૫૫૮૨	૩૬	૬૧	૬૦	૫૨૫૯	,,	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૩૦	૯૯૮૦૧	૩૯	૬૧	૩૧૫૬૦૦	૧૩	૬૧	૬૦	૫૨૬૦	,,	$\frac{૧૧}{૬૦}$
૩૧	૯૯૮૦૭	૧૩	૬૧	૩૧૫૬૧૭	૫૨	૬૧	૬૦	૫૨૬૦	,,	$\frac{૨૯}{૬૦}$
૩૨	૯૯૮૧૨	૪૮	૬૧	૩૧૫૬૩૫	૨૯	૬૧	૬૦	૫૨૬૦	,,	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૩૩	૯૯૮૧૮	૨૨	૬૧	૩૧૫૬૫૩	૬	૬૧	૬૦	૫૨૬૧	,,	$\frac{૫}{૬૦}$
૩૪	૯૯૮૨૩	૫૭	૬૧	૩૧૫૬૭૦	૪૫	૬૧	૬૦	૫૨૬૧	,,	$\frac{૨૩}{૬૦}$
૩૫	૯૯૮૨૯	૩૧	૬૧	૩૧૫૬૮૮	૨૨	૬૧	૬૦	૫૨૬૧	,,	$\frac{૪૧}{૬૦}$
૩૬	૯૯૮૩૫	૫	૬૧	૩૧૫૭૦૫	૬૦	૬૧	૬૦	૫૨૬૧	,,	$\frac{૫૯}{૬૦}$
૩૭	૯૯૮૪૦	૪૦	૬૧	૩૧૫૭૨૩	૩૮	૬૧	૬૦	૫૨૬૨	,,	$\frac{૧૭}{૬૦}$
૩૮	૯૯૮૪૬	૧૪	૬૧	૩૧૫૭૪૧	૧૫	૬૧	૬૦	૫૨૬૨	,,	$\frac{૩૫}{૬૦}$
૩૯	૯૯૮૫૧	૪૯	૬૧	૩૧૫૭૫૮	૫૩	૬૧	૬૦	૫૨૬૨	,,	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૪૦	૯૯૮૫૭	૨૩	૬૧	૩૧૫૭૭૬	૩૧	૬૧	૬૦	૫૨૬૩	,,	$\frac{૧૧}{૬૦}$
૪૧	૯૯૮૬૨	૫૮	૬૧	૩૧૫૭૯૪	૮	૬૧	૬૦	૫૨૬૩	,,	$\frac{૨૯}{૬૦}$
૪૨	૯૯૮૬૮	૩૨	૬૧	૩૧૫૮૧૧	૪૬	૬૧	૬૦	૫૨૬૩	,,	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૪૩	૯૯૮૭૪	૬	૬૧	૩૧૫૮૨૯	૨૪	૬૧	૬૦	૫૨૬૪	,,	$\frac{૫}{૬૦}$
૪૪	૯૯૮૭૯	૪૧	૬૧	૩૧૫૮૪૭	૧	૬૧	૬૦	૫૨૬૪	,,	$\frac{૨૩}{૬૦}$
૪૫	૯૯૮૮૫	૧૫	૬૧	૩૧૫૮૬૪	૩૯	૬૧	૬૦	૫૨૬૪	,,	$\frac{૪૧}{૬૦}$
૪૬	૯૯૮૯૦	૫૦	૬૧	૩૧૫૮૮૨	૧૭	૬૧	૬૦	૫૨૬૪	,,	$\frac{૫૯}{૬૦}$
૪૭	૯૯૮૯૬	૨૪	૬૧	૩૧૫૮૯૯	૫૫	૬૧	૬૦	૫૨૬૫	,,	$\frac{૧૭}{૬૦}$
૪૮	૯૯૯૦૧	૫૯	૬૧	૩૧૫૯૧૭	૩૨	૬૧	૬૦	૫૨૬૫	,,	$\frac{૩૫}{૬૦}$
૪૯	૯૯૯૦૭	૩૩	૬૧	૩૧૫૯૩૫	૧૦	૬૧	૬૦	૫૨૬૫	,,	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૫૦	૯૯૯૧૩	૭	૬૧	૩૧૫૯૫૨	૪૮	૬૧	૬૦	૫૨૬૬	,,	$\frac{૧૧}{૬૦}$
૫૧	૯૯૯૧૮	૪૨	૬૧	૩૧૫૯૭૦	૨૫	૬૧	૬૦	૫૨૬૬	,,	$\frac{૨૯}{૬૦}$

૫૨	૯૯૯૨૪	૧૬	૬૧	૩૧૫૯૮૮	૩	૬૧	૫૦	૫૨૬૬	૨૧૦	૪૭
૫૩	૯૯૯૨૯	૫૧	૬૧	૩૧૬૦૦૫	૪૧	૬૧	૫૦	૫૨૬૭	..	૪૭
૫૪	૯૯૯૩૫	૨૫	૬૧	૩૧૬૦૨૩	૧૮	૬૧	૫૦	૫૨૬૭	..	૪૭
૫૫	૯૯૯૪૦	૬૦	૬૧	૩૧૬૦૪૦	૫૭	૬૧	૫૦	૫૨૬૭	..	૪૭
૫૬	૯૯૯૪૬	૩૪	૬૧	૩૧૬૦૫૮	૩૪	૬૧	૫૦	૫૨૬૭	..	૪૭
૫૭	૯૯૯૫૨	૮	૬૧	૩૧૬૦૭૬	૧૧	૬૧	૫૦	૫૨૬૮	..	૪૭
૫૮	૯૯૯૫૭	૪૩	૬૧	૩૧૬૦૯૩	૫૦	૬૧	૫૦	૫૨૬૮	..	૪૭
૫૯	૯૯૯૬૩	૧૭	૬૧	૩૧૬૧૧૧	૨૭	૬૧	૫૦	૫૨૬૮	..	૪૭
૬૦	૯૯૯૬૮	૫૨	૬૧	૩૧૬૧૨૯	૪	૬૧	૫૦	૫૨૬૯	..	૪૭
૬૧	૯૯૯૭૪	૨૬	૬૧	૩૧૬૧૪૬	૪૩	૬૧	૫૦	૫૨૬૯	..	૪૭
૬૨	૯૯૯૮૦	૦	૬૧	૩૧૬૧૬૪	૨૦	૬૧	૫૦	૫૨૬૯	..	૪૭
૬૩	૯૯૯૮૫	૩૫	૬૧	૩૧૬૧૮૧	૫૮	૬૧	૫૦	૫૨૭૦	..	૪૭
૬૪	૯૯૯૯૧	૯	૬૧	૩૧૬૧૯૯	૩૬	૬૧	૫૦	૫૨૭૦	..	૪૭
૬૫	૯૯૯૯૬	૪૪	૬૧	૩૧૬૨૧૭	૧૩	૬૧	૫૦	૫૨૭૦	..	૪૭
૬૬	૧૦૦૦૦૨	૧૮	૬૧	૩૧૬૨૩૪	૫૧	૬૧	૫૦	૫૨૭૦	..	૪૭
૬૭	૧૦૦૦૦૭	૫૩	૬૧	૩૧૬૨૫૨	૨૯	૬૧	૫૦	૫૨૭૧	..	૪૭
૬૮	૧૦૦૦૧૩	૨૭	૬૧	૩૧૫૨૭૦	૬	૬૧	૫૦	૫૫૭૧	..	૪૭
૬૯	૧૦૦૦૧૯	૧	૬૧	૩૧૬૨૮૭	૪૪	૬૧	૫૦	૫૨૭૧	..	૪૭
૭૦	૧૦૦૦૨૪	૩૬	૬૧	૩૧૬૩૦૫	૨૨	૬૧	૫૦	૫૨૭૨	..	૪૭
૭૧	૧૦૦૦૩૦	૧૦	૬૧	૩૧૬૩૨૨	૬૦	૬૧	૫૦	૫૨૭૨	..	૪૭
૭૨	૧૦૦૦૩૫	૪૫	૬૧	૩૧૬૩૪૦	૩૭	૬૧	૫૦	૫૨૭૨	..	૪૭
૭૩	૧૦૦૦૪૧	૧૯	૬૧	૩૧૬૩૫૮	૧૫	૬૧	૫૦	૫૨૭૩	..	૪૭
૭૪	૧૦૦૦૪૬	૫૪	૬૧	૩૧૬૩૭૫	૫૩	૬૧	૫૦	૫૨૭૩	..	૪૭
૭૫	૧૦૦૦૫૨	૨૮	૬૧	૩૧૬૩૯૩	૩૦	૬૧	૫૦	૫૨૭૩	..	૪૭
૭૬	૧૦૦૦૫૮	૨	૬૧	૩૧૬૪૧૧	૮	૬૧	૫૦	૫૨૭૩	..	૪૭
૭૭	૧૦૦૦૬૩	૩૭	૬૧	૩૧૬૪૨૮	૪૬	૬૧	૫૦	૫૨૭૪	..	૪૭
૭૮	૧૦૦૦૬૯	૧૧	૬૧	૩૧૬૪૪૬	૨૩	૬૧	૫૦	૫૨૭૪	..	૪૭
૭૯	૧૦૦૦૭૪	૪૬	૬૧	૩૧૬૪૬૪	૧	૬૧	૫૦	૫૨૭૪	..	૪૭
૮૦	૧૦૦૦૮૦	૨૦	૬૧	૩૧૬૪૮૧	૩૯	૬૧	૫૦	૫૨૭૫	..	૪૭

૮૧	૧૦૦૦૮૫	૫૫	૬૧	૩૧૬૪૯૯	૧૬	૬૧	૫૨૭૫	,,	$\frac{૩૮}{૬૦}$
૮૨	૧૦૦૦૯૧	૨૯	૬૧	૩૧૬૫૧૬	૫૫	૬૧	૫૨૭૫	,,	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૮૩	૧૦૦૦૯૭	૩	૬૧	૩૧૬૫૩૪	૩૨	૬૧	૫૨૭૬	,,	$\frac{૫}{૦}$
૮૪	૧૦૦૧૦૨	૩૮	૬૧	૩૧૬૫૫૨	૯	૬૧	૫૨૭૬	,,	$\frac{૩૭}{૬૦}$
૮૫	૧૦૦૧૦૮	૧૨	૬૧	૩૧૬૫૬૯	૪૮	૬૧	૫૨૭૬	,,	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૮૬	૧૦૦૧૧૩	૪૭	૬૧	૩૧૬૫૮૭	૨૫	૬૧	૫૨૭૬	,,	$\frac{૫૯}{૬૦}$
૮૭	૧૦૦૧૧૯	૨૧	૬૧	૩૧૬૬૦૫	૨	૬૧	૫૨૭૭	,,	$\frac{૧૭}{૬૦}$
૮૮	૧૦૦૧૨૪	૫૬	૬૧	૩૧૬૬૨૨	૪૧	૬૧	૫૨૭૭	,,	$\frac{૩૫}{૬૦}$
૮૯	૧૦૦૧૩૦	૩૦	૬૧	૩૧૬૬૪૦	૧૮	૬૧	૫૨૭૭	,,	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૯૦	૧૦૦૧૩૬	૪	૬૧	૩૧૬૬૫૭	૫૬	૬૧	૫૨૭૮	,,	$\frac{૧૧}{૬૦}$
૯૧	૧૦૦૧૪૧	૩૯	૬૧	૩૧૬૬૭૫	૩૪	૬૧	૫૨૭૮	,,	$\frac{૩૮}{૬૦}$
૯૨	૧૦૦૧૪૭	૧૩	૬૧	૩૧૬૬૯૩	૧૧	૬૧	૫૩૭૮	,,	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૯૩	૧૦૦૧૫૨	૪૮	૬૧	૩૧૬૭૧૦	૪૯	૬૧	૫૨૭૯	,,	$\frac{૫}{૦}$
૯૪	૧૦૦૧૫૮	૨૨	૬૧	૩૧૬૭૨૮	૨૭	૬૧	૫૨૭૯	,,	$\frac{૩૩}{૬૦}$
૯૫	૧૦૦૧૬૩	૫૭	૬૧	૩૧૬૭૪૬	૪	૬૧	૫૨૭૯	,,	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૯૬	૧૦૦૧૬૯	૩૧	૬૧	૩૧૬૭૬૩	૪૨	૬૧	૫૨૭૯	,,	$\frac{૫૯}{૬૦}$
૯૭	૧૦૦૧૭૫	૫	૬૧	૩૧૬૭૮૧	૨૦	૬૧	૫૨૮૦	,,	$\frac{૧૭}{૬૦}$
૯૮	૧૦૦૧૮૦	૪૦	૬૧	૩૧૬૭૯૮	૫૮	૬૧	૫૨૮૦	,,	$\frac{૩૫}{૬૦}$
૯૯	૧૦૦૧૮૬	૧૪	૬૧	૩૧૬૮૧૬	૩૫	૬૧	૫૨૮૦	,,	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૦૦	૧૦૦૧૯૧	૪૯	૬૧	૩૧૬૮૩૪	૧૩	૬૧	૫૨૮૧	,,	$\frac{૧૧}{૬૦}$
૧૦૧	૧૦૦૧૯૭	૨૩	૬૧	૩૧૬૮૫૧	૫૧	૬૧	૫૨૮૧	,,	$\frac{૩૮}{૬૦}$
૧૦૨	૧૦૦૨૦૨	૫૮	૬૧	૩૧૬૮૬૯	૨૮	૬૧	૫૨૮૧	,,	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૧૦૩	૧૦૦૨૦૮	૩૨	૬૧	૩૧૬૮૮૭	૬	૬૧	૫૨૮૨	,,	$\frac{૫}{૦}$
૧૦૪	૧૦૦૨૧૪	૬	૬૧	૩૧૬૯૦૪	૪૪	૬૧	૫૨૮૨	,,	$\frac{૨૩}{૬૦}$
૧૦૫	૧૦૦૨૧૯	૪૧	૬૧	૩૧૬૯૨૨	૨૧	૬૧	૫૨૮૨	,,	$\frac{૪૧}{૬૦}$
૧૦૬	૧૦૦૨૨૫	૧૫	૬૧	૩૧૬૯૩૯	૬૦	૬૧	૫૨૮૨	,,	$\frac{૫૯}{૬૦}$
૧૦૭	૧૦૦૨૩૦	૫૦	૬૧	૩૧૬૯૫૭	૩૭	૬૧	૫૨૮૩	,,	$\frac{૧૭}{૬૦}$
૧૦૮	૧૦૦૨૩૫	૨૪	૬૧	૩૧૬૯૭૫	૧૪	૬૧	૫૨૮૩	,,	$\frac{૩૫}{૬૦}$
૧૦૯	૧૦૦૨૪૧	૫૯	૬૧	૩૧૬૯૯૨	૫૩	૬૧	૫૨૮૩	,,	$\frac{૫૩}{૬૦}$

૧૧૦	૧૦૦૨૪૭	૩૩	૬૧	૩૧૭૦૧૦	૩૦	૬૧	૬૧	૪૨૮૪	૧૧૦	$\frac{૧૧}{૬૦}$
૧૧૧	૧૦૦૨૪૩	૭	૬૧	૩૧૭૦૨૮	૭	૬૧	૬૧	૪૨૮૪	"	$\frac{૩૮}{૬૦}$
૧૧૨	૧૦૦૨૪૮	૪૨	૬૧	૩૧૭૦૪૫	૪૬	૬૧	૬૧	૪૨૮૪	"	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૧૧૩	૧૦૦૨૬૪	૧૬	૬૧	૩૧૭૦૬૩	૨૩	૬૧	૬૧	૪૨૮૫	"	$\frac{૫}{૬૦}$
૧૧૪	૧૦૦૨૬૯	૫૧	૬૧	૩૧૭૦૮૧	૦	૬૧	૬૧	૪૨૮૫	"	$\frac{૩૩}{૬૦}$
૧૧૫	૧૦૦૨૭૫	૨૫	૬૧	૩૧૭૦૯૮	૩૯	૬૧	૬૧	૪૨૮૫	"	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૧૧૬	૧૦૦૨૮૦	૬૦	૬૧	૩૧૭૧૧૬	૧૬	૬૧	૬૧	૪૨૮૫	"	$\frac{૫૮}{૬૦}$
૧૧૭	૧૦૦૨૮૬	૩૪	૬૧	૩૧૭૧૩૩	૫૪	૬૧	૬૧	૪૨૮૬	"	$\frac{૧૭}{૬૦}$
૧૧૮	૧૦૦૨૯૨	૮	૬૧	૩૧૭૧૫૧	૩૨	૬૧	૬૧	૪૨૮૬	"	$\frac{૩૫}{૬૦}$
૧૧૯	૧૦૦૨૯૭	૪૩	૬૧	૩૧૭૧૬૯	૯	૬૧	૬૧	૪૨૮૬	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૨૦	૧૦૦૩૦૩	૧૭	૬૧	૩૧૭૧૮૬	૪૭	૬૧	૬૧	૪૨૮૭	"	$\frac{૧૧}{૬૦}$
૧૨૧	૧૦૦૩૦૮	૫૨	૬૧	૩૧૭૨૦૪	૨૫	૬૧	૬૧	૪૨૮૭	"	$\frac{૩૮}{૬૦}$
૧૨૨	૧૦૦૩૧૪	૨૬	૬૧	૩૧૭૨૨૨	૨	૬૧	૬૧	૪૨૮૭	"	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૧૨૩	૧૦૦૩૨૦	૦	૬૧	૩૧૭૨૩૯	૪૦	૬૧	૬૧	૪૨૮૮	"	$\frac{૫}{૬૦}$
૧૨૪	૧૦૦૩૨૫	૩૫	૬૧	૩૧૭૨૫૭	૧૮	૬૧	૬૧	૪૨૮૮	"	$\frac{૩૩}{૬૦}$
૧૨૫	૧૦૦૩૩૧	૯	૬૧	૩૧૭૨૭૪	૫૬	૬૧	૬૧	૪૨૮૮	"	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૧૨૬	૧૦૦૩૩૬	૪૪	૬૧	૩૧૭૨૯૨	૩૩	૬૧	૬૧	૪૨૮૮	"	$\frac{૫૮}{૬૦}$
૧૨૭	૧૦૦૩૪૨	૧૮	૬૧	૩૧૭૩૧૦	૧૧	૬૧	૬૧	૪૨૮૯	"	$\frac{૧૭}{૬૦}$
૧૨૮	૧૦૦૩૪૭	૫૩	૬૧	૩૧૭૩૨૭	૪૯	૬૧	૬૧	૪૨૮૯	"	$\frac{૩૫}{૬૦}$
૧૨૯	૧૦૦૩૫૩	૨૭	૬૧	૩૧૭૩૪૫	૨૬	૬૧	૬૧	૪૨૮૯	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૩૦	૧૦૦૩૫૯	૧	૬૧	૩૧૭૩૬૩	૪	૬૧	૬૧	૪૨૯૦	"	$\frac{૧૧}{૬૦}$
૧૩૧	૧૦૦૩૬૪	૩૬	૬૧	૩૧૭૩૮૦	૪૨	૬૧	૬૧	૪૨૯૦	"	$\frac{૩૮}{૬૦}$
૧૩૨	૧૦૦૩૭૦	૧૦	૬૧	૩૧૭૩૯૮	૧૯	૬૧	૬૧	૪૨૯૦	"	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૧૩૩	૧૦૦૩૭૫	૪૫	૬૧	૩૧૭૪૧૫	૫૮	૬૧	૬૧	૪૨૯૧	"	$\frac{૫}{૬૦}$
૧૩૪	૧૦૦૩૮૧	૧૯	૬૧	૩૧૭૪૩૩	૩૫	૬૧	૬૧	૪૨૯૧	"	$\frac{૩૩}{૬૦}$
૧૩૫	૧૦૦૩૮૬	૫૪	૬૧	૩૧૭૪૫૧	૧૨	૬૧	૬૧	૪૨૯૧	"	$\frac{૪૭}{૬૦}$
૧૩૬	૧૦૦૩૯૨	૨૮	૬૧	૩૧૭૪૬૮	૫૧	૬૧	૬૧	૪૨૯૧	"	$\frac{૫૮}{૬૦}$
૧૩૭	૧૦૦૩૯૮	૨	૬૧	૩૧૭૪૮૬	૨૮	૬૧	૬૧	૪૨૯૨	"	$\frac{૧૭}{૬૦}$
૧૩૮	૧૦૦૪૦૩	૩૭	૬૧	૩૧૭૫૦૪	૫	૬૧	૬૧	૪૨૯૨	"	$\frac{૩૫}{૬૦}$

૧૩૯	૧૦૦૪૦૯	૧૧	૬૧	૩૧૭૫૨૧	૪૪	૬૧	૬૦	૫૨૯૨	૧૧૦	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૦	૧૦૦૪૧૪	૪૬	૬૧	૩૧૬૫૩૯	૨૧	૬૧	૬૦	૫૨૯૩	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૧	૧૦૦૪૨૦	૨૦	૬૧	૩૧૭૫૫૬	૫૯	૬૧	૬૦	૫૨૯૩	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૨	૧૦૦૪૨૫	૫૫	૬૧	૩૧૭૫૭૪	૩૭	૬૧	૬૦	૫૨૯૩	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૩	૧૦૦૪૩૧	૨૯	૬૧	૩૧૭૫૯૨	૧૪	૬૧	૬૦	૫૨૯૪	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૪	૧૦૦૪૩૭	૩	૬૧	૩૧૭૬૦૯	૫૨	૬૧	૬૦	૫૨૯૪	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૫	૧૦૦૪૪૨	૩૮	૬૧	૩૧૭૬૨૭	૩૦	૬૧	૬૦	૫૨૯૪	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૬	૧૦૦૪૪૮	૧૨	૬૧	૩૧૭૬૪૫	૭	૬૧	૬૦	૫૨૯૪	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૭	૧૦૦૪૫૩	૪૭	૬૧	૩૧૭૬૬૨	૪૫	૬૧	૬૦	૫૨૯૫	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૮	૧૦૦૪૫૯	૨૧	૬૧	૭૧૭૬૮૦	૨૩	૬૧	૬૦	૫૨૯૫	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૪૯	૧૦૦૪૬૪	૫૬	૬૧	૭૧૭૬૯૮	૦	૬૧	૬૦	૫૨૯૫	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૦	૧૦૦૪૭૦	૩૦	૬૧	૩૧૭૭૧૫	૩૮	૬૧	૬૦	૫૨૯૬	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૧	૧૦૦૪૭૬	૪	૬૧	૩૧૭૭૩૩	૧૬	૬૧	૬૦	૫૨૯૬	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૨	૧૦૦૪૮૧	૩૯	૬૧	૩૧૭૭૫૦	૫૪	૬૧	૬૦	૫૨૯૬	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૩	૧૦૦૪૮૭	૧૩	૬૧	૩૧૭૭૬૮	૩૧	૬૧	૬૦	૫૨૯૭	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૪	૧૦૦૪૯૨	૪૮	૬૧	૩૧૭૭૮૬	૯	૬૧	૬૦	૫૨૯૭	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૫	૧૦૦૪૯૮	૨૨	૬૧	૩૧૭૮૦૩	૪૭	૬૧	૬૦	૫૨૯૭	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૬	૧૦૦૫૦૩	૫૭	૬૧	૩૧૭૮૨૧	૨૪	૬૧	૬૦	૫૨૯૭	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૭	૧૦૦૫૦૯	૩૧	૬૧	૩૧૭૮૩૯	૨	૬૧	૬૦	૫૨૯૮	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૮	૧૦૦૫૧૫	૫	૬૧	૩૧૭૮૫૬	૪૦	૬૧	૬૦	૫૨૯૮	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૫૯	૧૦૦૫૨૦	૪૦	૬૧	૩૧૭૮૭૪	૧૭	૬૧	૬૦	૫૨૯૮	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૬૦	૧૦૦૫૨૬	૧૪	૬૧	૩૧૭૮૯૧	૫૬	૬૧	૬૦	૫૨૯૯	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૬૧	૧૦૦૫૩૧	૪૯	૬૧	૩૧૭૯૦૯	૩૩	૬૧	૬૦	૫૨૯૯	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૬૨	૧૦૦૫૩૭	૨૩	૬૧	૩૧૭૯૨૭	૧૦	૬૧	૬૦	૫૨૯૯	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૬૩	૧૦૦૫૪૨	૫૮	૬૧	૩૧૭૯૪૪	૪૯	૬૧	૬૦	૫૩૦૦	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૬૪	૧૦૦૫૪૮	૩૨	૬૧	૩૧૭૯૬૨	૨૬	૬૧	૬૦	૫૩૦૦	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૬૫	૧૦૦૫૫૪	૬	૬૧	૩૧૭૯૮૦	૩	૬૧	૬૦	૫૩૦૦	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૬૬	૧૦૦૫૫૯	૪૧	૬૧	૩૧૭૯૯૭	૪૨	૬૧	૬૦	૫૩૦૦	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$
૧૬૭	૧૦૦૫૬૫	૧૫	૬૧	૩૧૮૦૧૫	૧૯	૬૧	૬૦	૫૩૦૧	"	$\frac{૫૩}{૬૦}$

૧૬૮	૧૦૦૫૭૦	૫૦	૬૧	૩૧૮૦૩૨	૫૭	૬૧	૬૧	૫૩૦૧	થો	૩૫
૧૬૯	૧૦૦૫૭૬	૨૪	૬૧	૩૧૮૦૫૦	૩૫	૬૧	૬૦	૫૩૦૧	,,	૫૩
૧૭૦	૧૦૦૫૮૧	૫૯	૬૧	૩૧૮૦૬૮	૧૨	૬૧	૬૦	૫૩૦૨	,,	૬૦
૧૭૧	૧૦૦૫૮૭	૩૩	૬૧	૩૧૮૦૮૫	૫૦	૬૧	૬૦	૫૩૦૨	,,	૬૦
૧૭૨	૧૦૦૫૯૩	૭	૬૧	૩૧૮૧૦૩	૨૮	૬૧	૬૦	૫૩૦૨	,,	૬૦
૧૭૩	૧૦૦૫૯૮	૪૨	૬૧	૩૧૮૧૨૧	૫	૬૧	૬૦	૫૩૦૩	,,	૬૫
૧૭૪	૧૦૦૬૦૪	૧૬	૬૧	૩૧૮૧૩૮	૪૩	૬૧	૬૦	૫૩૦૩	,,	૬૩
૧૭૫	૧૦૦૬૦૯	૫૧	૬૧	૩૧૮૧૫૬	૨૧	૬૧	૬૦	૫૩૦૩	,,	૬૦
૧૭૬	૧૦૦૬૧૫	૨૫	૬૧	૩૧૮૧૭૩	૫૯	૬૧	૬૦	૫૩૦૩	,,	૫૦
૧૭૭	૧૦૦૬૨૦	૬૦	૬૧	૩૧૮૧૯૧	૩૬	૬૧	૬૦	૫૩૦૪	,,	૬૦
૧૭૮	૧૦૦૬૨૬	૩૪	૬૧	૩૧૮૨૦૯	૧૪	૬૧	૬૦	૫૩૦૪	,,	૩૫
૧૭૯	૧૦૦૬૩૨	૮	૬૧	૩૧૮૨૨૬	૫૨	૬૧	૬૦	૫૩૦૪	,,	૫૩
૧૮૦	૧૦૦૬૩૭	૪૩	૬૧	૩૧૮૨૪૪	૨૯	૬૧	૬૦	૫૩૦૫	,,	૬૦
૧૮૧	૧૦૦૬૪૩	૧૦	૬૧	૩૧૮૨૬૨	૭	૬૧	૬૦	૫૩૦૫	,,	૬૦
૧૮૨	૧૦૦૬૪૮	૫૨	૬૧	૩૧૮૨૭૯	૪૫	૬૧	૬૦	૫૩૦૫	,,	૬૦
૧૮૩	૧૦૦૬૫૪	૨૬	૬૧	૩૧૮૨૯૭	૨૨	૬૧	૬૦	૫૩૦૫	,,	૬૫
૧૮૪	૧૦૦૬૬૦	૦	૬૧	૩૧૮૩૧૫	૦	૬૧	૬૦	૫૩૦૫	,,	૬૩*

ઉપર પ્રમાણેના વિષ્કંભમાં સૂર્યના બે ગાળુના મળીને બે મંડળમાં બે આંતરા સહિત ૪૬૬૬ લાગ વધારતાં કુલે ૧૦૦૬૬૦ યોજન અને ૯૬ લાગ આવે છે તે બરાબર છે તે પ્રમાણે પરિધિમાં વધારો કરી લેવો. દરેક મંડળના વિષ્કંભમાં ૫૬૬૬ વધારવાથી તેની પરિધિમાં કાંઈક બિલુ ૧૮ યોજન થાય તેટલો મૂળ પરિધિમાં વધારો થવાથી ૬૦ મુદૂત્તે પૂરી કરવાની પરિધિમાં દર મુદૂત્તે જે ગતિ પ્રથમ મંડળે કહી છે તેમાં દરેક મંડળે કાંઈક ન્યૂન ૬૬ યોજન વધે. એ પ્રમાણે ૧૮૩ મંડળમાં વૃદ્ધિ થાય. તે વિષ્કંભ, પરિધિ ને મુદૂત્તગતિ સાથે ઉપર બતાવેલ છે.

* એ પ્રમાણે આવે પગુ કાંઈક ન્યૂન ૧૮ લાગ વધતા હોવાથી એકંદર ૬૬ યોજા કરવા એટલે ખરી રીતે ૫૩૦૫૬૬ મુદૂત્તગતિ છેલ્લે મંડળે મળણી.

અઢીદ્વીપ અને બે સમુદ્રના સૂર્ય-ચંદ્રાદિકની સંખ્યાનું યંત્ર ૧૬ મું.

દ્વીપ-સમુદ્ર	જંબૂદ્વીપ	લવણસમુદ્ર	ઘાતકીખંડ	કાલોદધિ	પુષ્કરાર્ધ
ચંદ્ર-સૂર્ય	૨-૨	૪-૪	૧૨-૧૨	૪૨-૪૨	૭૨-૭૨=૧૩૨
નક્ષત્ર ૨૮ ને બેએ ગુણવાથી	૫૬	ચારને ૨૮ ગુણ કરવાથી ૧૧૨	આરને ૨૮ ગુણ કરવાથી ૩૩૬	૪૨ ને ૨૮ ગુણ કરવાથી ૧૧૭૬	૭૨ ને ૨૮ ગુણ કરવાથી ૨૦૧૬
અહ ૮૮ ને બેએ ગુણવાથી	૧૭૬	ચારને ૮૮ ગુણ કરવાથી ૩૫૨	આરને ૮૮ ગુણ કરવાથી ૧૦૫૬	૪૨ ને ૮૮ ગુણ કરવાથી ૩૬૯૬	૭૨ ને ૮૮ ગુણ કરવાથી ૬૩૩૬
તારાની કોડા-કોડી ૬૬૬૭૫ બેએગુણવાથી	૧૩૩૯૫૦ કોડાકોડી	આ તારાના અંકને ૪ ગુણ કરવાથી ૨૬૭૯૦૦	આ તારાના અંકને ૧૨ ગુણ કરવાથી ૮૦૩૭૦૦	આ તારાના અંકને ૪૨ ગુણ કરવાથી ૨૮૧૨૬૫૦	આ તારાના અંકને ૭૨ ગુણ કરવાથી ૪૮૨૨૨૦૦

ઊર્ધ્વ દેવલોકે વિમાનોના મુખ-ભૂમિ વિગેરે નીસંખ્યાનું યંત્ર ૧૭ મું.
દરેક દેવલોકે શ્રેણિગત વિમાનની સંખ્યા લાવવા માટે ઉપાય.

દેવલોક	પ્રતર	પ્રતર	પ્રતર	મુખ	ભૂમિ	સમગ્ર	અંક	ગુણ્યાંક	આવલિકા	પ્રતિવ	પુખાવા-કીર્ણ	કુલ
સૌધર્મ ઇશાને	૧૩	૬૨	૫૦	૨૪૬	૨૦૧	૪૫૦	૨૨૫	૧૩	૨૬૨૫	૫૬૬૭૦૭૫	૬૦૦૦૦૦૦	
સનતકુમાર-માહેન્દ્ર	૧૨	૪૯	૩૮	૧૬૭	૧૫૩	૩૫૦	૧૭૫	૧૨	૨૧૦૦	૧૬૬૭૬૦૦	૨૦૦૦૦૦૦	
બ્રહ્મ દેવલોકે	૬	૩૭	૩૨	૧૪૬	૧૨૬	૨૭૮	૧૩૯	૬	૮૩૪	૩૬૬૧૬૬	૪૦૦૦૦૦	
લાંતક દેવલોકે	૫	૩૧	૨૭	૧૨૫	૧૦૬	૨૩૪	૧૧૭	૫	૫૮૫	૪૬૪૧૫	૫૦૦૦૦	
શુક દેવલોકે	૪	૨૬	૨૩	૧૦૫	૯૩	૧૯૮	૯૯	૪	૩૯૬	૩૬૬૦૪	૪૦૦૦૦	
સહસ્રાર દેવલોકે	૪	૨૨	૧૯	૮૯	૭૭	૧૬૬	૮૩	૪	૩૩૨	૫૬૬૮	૬૦૦૦	
આનત-પ્રાણુતે	૪	૧૮	૧૫	૭૩	૬૧	૧૩૪	૬૭	૪	૨૬૮	૧૩૨	૪૦૦	
આરણુ-અર્યુતે	૪	૧૪	૧૧	૫૭	૪૫	૧૦૨	૫૧	૪	૨૦૪	૯૬	૩૦૦	
અધો-ઐવેયકત્રિકે	૩	૧૦	૮	૪૧	૩૩	૭૪	૩૭	૩	૧૧૧	૦	૧૧૧	
મધ્ય-ઐવેયકત્રિકે	૩	૭	૫	૨૯	૨૧	૫૦	૨૫	૩	૭૫	૩૨	૧૦૭	
ઉપરિ-ઐવેયકત્રિકે	૩	૪	૨	૧૭	૯	૨૬	૧૩	૩	૩૯	૬૧	૧૦૦	
પાંચ અનુત્તરે	૧	૫	૦	૫	૦	૦	૦	૦	૫	૦	૫	
એકંદર	૬૨	૬૨	૫૨	૪૯	૫	૨૫૪	૧૨૭	૬૨	૭૮૭૪	૮૪૮૯૧૪૯	૮૪૯૭૦૨૩	

૬૨ ને ચોગુણ કરી એક ભેળવતાં ૨૪૯ થાય એમ દરેક અંક માટે કરવું.

આવલિકા પ્રવિષ્ટમાં વૃત્ત, ચ્યસ્ર, ચતુરસ્રનું યંત્ર ૧૮ મું.
સૌધર્મ-ધશાન.

પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩ કુલ વિ.
આ.પ્ર.વિમાન	૬૨	૬૧	૬૦	૫૯	૫૮	૫૭	૫૬	૫૫	૫૪	૫૩	૫૨	૫૧	૫૦ ૭૨૮
ત્રિખુણીયા	૮૪	૮૪	૮૦	૮૦	૮૦	૭૬	૭૬	૭૬	૭૨	૭૨	૭૨	૬૮	૬૮૮
ચાર ખુણીયા	૮૪	૮૦	૮૦	૮૦	૭૬	૭૬	૭૬	૭૨	૭૨	૭૨	૬૮	૬૮	૬૮ ૬૭૨
વાટલા	૮૧	૮૧	૮૧	૭૭	૭૭	૭૭	૭૩	૭૩	૭૩	૬૯	૬૯	૬૯	૬૫ ૬૬૫
સર્વ સંખ્યા	૨૪૬	૨૪૫	૨૪૧	૨૩૭	૨૩૩	૨૨૯	૨૨૫	૨૨૧	૨૧૭	૨૧૩	૨૦૯	૨૦૫	૨૦૧ ૨૬૨૫

દરેક દિશાના કુલ ૭૨૮ ને ચારે ગુણી મધ્યતા ૧૩ લેખવાતાં ૨૬૨૫ થાય.

સનકુમાર-માહેંદ્ર.

પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨ કુલ વિ.
આ.પ્ર.વિમાન	૪૬	૪૮	૪૭	૪૬	૪૫	૪૪	૪૩	૪૨	૪૧	૪૦	૩૬	૩૮ ૫૨૨
ત્રિખુણીયા	૬૮	૬૪	૬૪	૬૪	૬૦	૬૦	૬૦	૫૬	૫૬	૫૬	૫૨	૫૨ ૭૧૨
ચાર ખુણીયા	૬૪	૬૪	૬૪	૬૦	૬૦	૬૦	૫૬	૫૬	૫૬	૫૨	૫૨	૬૬ ૬૬૬
વાટલા	૬૫	૬૫	૬૧	૬૧	૬૧	૫૭	૫૭	૫૭	૫૩	૫૩	૫૩	૪૯ ૬૬૨
સર્વ સંખ્યા	૧૬૭	૧૬૩	૧૮૬	૧૮૫	૧૮૧	૧૭૭	૧૭૩	૧૬૯	૧૬૫	૧૬૧	૧૫૭	૧૫૩ ૨૧૦૦

દરેક દિશાના આ. પ્ર. કુલ ૫૨૨ ને ચારે ગુણી ૧૨ લેખવાતાં ૨૧૦૦ થાય.

૫ પ્રહ્લ દેવલોક.							૬ લાંતક દેવલોક.						
પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	કુલ	પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	કુલ
આ. પ્ર. વિ.	૩૭	૩૬	૩૫	૩૪	૩૩	૨૦૭	આ. પ્ર. વિ.	૩૧	૩૦	૨૯	૨૮	૨૭	૧૪૫
ત્રિખુણીયા	૫૨	૪૮	૪૮	૪૮	૪૪	૨૮૪	ત્રિખુણીયા	૪૪	૪૦	૪૦	૪૦	૩૬	૨૦૦
ચાર ખુણીયા	૪૮	૪૮	૪૮	૪૪	૪૪	૨૭૬	ચાર ખુણીયા	૪૦	૪૦	૪૦	૩૬	૩૬	૧૬૨
વાટલા	૪૬	૪૬	૪૫	૪૫	૪૫	૨૧૭	વાટલા	૪૧	૪૧	૩૭	૩૭	૩૭	૧૬૩
સર્વ સંખ્યા	૧૪૬	૧૪૫	૧૪૧	૧૩૭	૧૩૩	૮૩૪	સર્વ સંખ્યા	૧૨૫	૧૨૧	૧૧૭	૧૧૩	૧૦૯	૫૮૫

કુલ ૨૦૭ ને ચારે ગુણી ૬ લેખવાતાં ૮૩૪ થાય. કુલ ૧૪૫ ને ચારે ગુણી ૫ લેખવાતાં ૫૮૫

૭ શુક દેવલોક.						૮ સહસાર દેવલોક.					
પ્રતર	૧	૨	૩	૪	કુલ	પ્રતર	૧	૨	૩	૪	કુલ
આ. પ્ર. વિમાન	૨૬	૨૫	૨૪	૨૩	૯૮	આ. પ્ર. વિમાન	૨૨	૨૧	૨૦	૧૯	૮૨
ત્રિખુણીયા	૩૬	૩૬	૩૨	૩૨	૧૩૬	ત્રિખુણીયા	૩૨	૨૮	૨૮	૨૮	૧૧૬
ચાર ખુણીયા	૩૬	૩૨	૩૨	૩૨	૧૩૨	ચાર ખુણીયા	૨૮	૨૮	૨૮	૨૪	૧૦૮
વાટલા	૩૩	૩૩	૩૩	૨૯	૧૨૮	વાટલા	૨૯	૨૯	૨૫	૨૫	૧૦૮
સર્વ સંખ્યા	૧૦૫	૧૦૧	૯૭	૯૩	૩૯૬	સર્વ સંખ્યા	૮૯	૮૫	૮૧	૭૭	૩૩૨

૯ આનત. ૧૦ પ્રાણત.						૧૧ આરણ. ૧૨ અચ્યુત.					
પ્રતર	૧	૨	૩	૪	કુલ	પ્રતર	૧	૨	૩	૪	કુલ
આ. પ્ર. વિમાન	૧૮	૧૭	૧૬	૧૫	૬૬	આ. પ્ર. વિમાન	૧૪	૧૩	૧૨	૧૧	૫૦
ત્રિખુણીયા	૨૪	૨૪	૨૪	૨૦	૯૨	ત્રિખુણીયા	૨૦	૨૦	૧૬	૧૬	૭૨
ચાર ખુણીયા	૨૪	૨૪	૨૦	૨૦	૮૮	ચાર ખુણીયા	૨૦	૧૬	૧૬	૧૬	૬૮
વાટલા	૨૫	૨૧	૨૧	૨૧	૮૮	વાટલા	૧૭	૧૭	૧૭	૧૩	૬૪
સર્વ સંખ્યા	૭૩	૬૯	૬૫	૬૧	૨૬૮	સર્વ સંખ્યા	૫૭	૫૩	૪૯	૪૫	૨૦૪

૧૫ ઐવેયક ૯.											અનુત્તર		કુલ.
પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	કુલ	પ્રતર	૧	કુલ.
આ. પ્ર. વિમાન	૧૦	૯	૮	૭	૬	૫	૪	૩	૨	૫૪	આ. પ્ર. વિમાન	૧	૫૪
ત્રિખુણીયા	૧૬	૧૨	૧૨	૧૨	૮	૮	૮	૪	૪	૮૪	ત્રિખુણીયા	૪	૨૬૮૮
ચાર ખુણીયા	૧૨	૧૨	૧૨	૮	૮	૮	૪	૪	૪	૭૨	ચાર ખુણીયા	૦	૨૬૦૪
વાટલા	૧૩	૧૩	૯	૯	૯	૫	૫	૫	૧	૬૯	વાટલા	૧	૨૫૮૨
સર્વ સંખ્યા	૪૧	૩૭	૩૩	૨૯	૨૫	૨૧	૧૭	૧૩	૯	૨૨૫	સર્વ સંખ્યા	૫	૭૮૭૪

દેવલોકના ચિહ્ન, સામાનિક, આત્મરક્ષક દેવોની સંખ્યા વિગેરે. (૧૯)

	દેવાનાં ચિહ્ન	સામાનિક દેવો	આત્મરક્ષક	આધાર	પૃથ્વીપિંડ યોજન	વિમાન ઉચ્ચત્વ
૧ સૌધર્મદ્ર	મૃગ	૮૪૦૦૦	૩૩૬૦૦૦	ધનોદધિ	૨૭૦૦	૫૦૦૦૫૦.
૨ ઇશાનેદ્ર	મહિષ	૮૦૦૦૦	૩૨૦૦૦૦	ધનોદધિ	૨૭૦૦	૫૦૦
૩ સનતકુમારેદ્ર	વરાહ	૭૨૦૦૦	૨૮૮૦૦૦	ધનવાત	૨૬૦૦	૬૦૦
૪ માહિદ્રેદ્ર	સિંહ	૭૦૦૦૦	૨૮૦૦૦૦	ધનવાત	૨૬૦૦	૬૦૦
૫ અક્ષેદ્ર	અકરો	૬૦૦૦૦	૨૪૦૦૦૦	ધનવાત	૨૫૦૦	૭૦૦
૬ સાંતકેદ્ર	દર્ફર	૫૦૦૦૦	૨૦૦૦૦૦	ધનોદધિ ધનવાત	૨૫૦૦	૭૦૦
૭ શુકેદ્ર	હથ	૪૦૦૦૦	૧૬૦૦૦૦	ધનોદધિ ધનવાત	૨૪૦૦	૮૦૦
૮ સહસ્રારેદ્ર	ગજ	૩૦૦૦૦	૧૨૦૦૦૦	ધનોદધિ ધનવાત	૨૪૦૦	૮૦૦
૯ આનતેદ્ર	ભુજગ	૨૦૦૦૦	૮૦૦૦૦	આકાશ	૨૩૦૦	૯૦૦
૧૦ પ્રાણતેદ્ર	ગંડા					
૧૧ આરણેદ્ર	વપસ	૧૦૦૦૦	૪૦૦૦૦	આકાશ	૨૩૦૦	૯૦૦
૧૨ અચ્યુતેદ્ર	મૃગ					
નવગ્રેવેયક		૫૧૬૦૦૦	૨૦૬૪૦૦૦			
પાંચ અનુત્તર વિ.		નથી	નથી	આકાશ	૨૨૦૦	૧૦૦૦
		નથી	નથી	આકાશ	૨૧૦૦	૧૧૦૦
					કુલ ૩૨૦૦	

સંધયણને આશ્રી ગતિનું યંત્ર ૨૦ મું.

સંધયણ	ગતિ
છેવકું	લવનપતિ, વ્યંતર, જ્યોતિષ, સૌધર્માદિક ચાર દેવલોક સુધી
દીલિકા	પ્રહ્લદેવલોક-સાંતકદેવલોક સુધી જાય. [જાય.
અર્ધનારાય	શુકદેવલોક-સહસ્રાર દેવલોક સુધી જાય.
નારાય	આનત-પ્રાણુ દેવલોક સુધી જાય.
ઋષભનારાય	આરણુ-અચ્યુત દેવલોક સુધી જાય.
વજ્રર્ષભનારાય	લવનપતિથી યાવત મોક્ષે જાય.

દરેક દેવલોકના વિમાનોની સંખ્યા જાણવાનું યંત્ર ૨૧ મું.

નામ	ત્રિકોણ વિમાન	ચોખ્ખા વિમાન	વાટલા વિમાન	ત્રણેના મળી કુલ	પુખ્વાવકીર્ણ વિમાન	સર્વ મળીને વિમાન
૧ સૌધર્મ	૪૬૪	૪૮૬	૭૨૭	૧૭૦૭	૩૧૬૮૨૬૩	૩૨૦૦૦૦૦
૨ ઇશાન	૪૬૪	૪૮૬	૨૩૮	૧૨૧૮	૨૭૬૮૭૮૨	૨૮૦૦૦૦૦
બેના મળીને	૯૮૮	૯૭૨	૯૬૫	૨૯૨૫	૫૯૬૭૦૭૫	૬૦૦૦૦૦૦
૩ સનતકુમાર	૩૫૬	૩૪૮	૫૨૨	૧૨૨૬	૧૧૬૮૭૭૪	૧૨૦૦૦૦૦
૪ માર્કેન્દ્ર	૩૫૬	૩૪૮	૧૭૦	૮૭૪	૭૬૬૧૨૬	૮૦૦૦૦૦
બેના મળીને	૭૧૨	૬૯૬	૬૬૨	૨૧૦૦	૧૬૬૭૬૦૦	૨૦૦૦૦૦૦
૫ બ્રહ્મલોક	૨૮૪	૨૭૬	૨૭૪	૮૩૪	૩૬૬૧૬૬	૪૦૦૦૦૦
૬ લાંતક	૨૦૦	૧૬૨	૧૬૩	૫૮૫	૪૬૪૧૫	૫૦૦૦૦
૭ શુક્રદેવલોક	૧૩૬	૧૩૨	૧૨૮	૩૬૬	૩૬૬૦૪	૪૦૦૦૦
૮ સહસ્ત્રાર	૧૧૬	૧૦૮	૧૦૮	૩૩૨	૫૬૬૮	૬૦૦૦
૯ આનત	}	૮૮	૮૮	૨૬૮	૧૩૨	૪૦૦
૧૦ પ્રાણત						
૧૧ આરણ						
૧૨ અચ્યુત	}	૬૮	૬૪	૨૦૪	૯૬	૩૦૦
૧-૨-૩ અધોઐવેયક						
૪-૫-૬ મધ્યઐવેયક						
૭-૮-૯ ઉપરિઐવેયક	૧૬	૧૨	૧૧	૩૯	૬૧	૧૦૦
પાંચ અનુત્તર વિમાન	૪	૦	૧	૫	૦	૫
એકંદર	૨૬૮૮	૨૬૦૪	૨૫૮૨	૭૮૭૪	૮૪૮૯૧૪૬	૮૪૬૭૦૨૩

વૈમાનિક દેવોના શરીરનું પ્રમાણ આયુષ્યના સાગરોપમ ઉપર
હોવાથી આ સાથે ૧ થી ૩૩ સાગરોપમના આયુષ્યવાળાના
શરીરપ્રમાણનું યંત્ર (૨૨) મું.

કયા દેવલોકે	૧	૨	ત્રીજા-ચાથે					પાંચમે			છઠ્ઠે				સાતમે		
સાગરોપમ	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭
હાથ	૭	૭	૬	૬	૬	૬	૬	૫	૫	૫	૫	૫	૫	૫	૪	૪	૪
વિભાગ	૦	૦	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૦	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૦	૧૧	૧૧	૧૧

કયા દેવલોકે	૮ મે	૯ મે	૧૦ મે	૧૧ મે	૧૨ મે	નવ ઐવેયકે								૪ અ- નુસારે	પાંચમે	
સાગરોપમ	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩
હાથ	૪	૩	૩	૩	૩	૨	૨	૨	૨	૨	૨	૨	૨	૨	૧	૧
વિભાગ	૦	૧૧	૧૧	૧૧	૦	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	૦	૧૧	૦

દેવલોકના ઉપપાતવિરહકાળ તથા ચ્યવનવિરહકાળનું યંત્ર (૨૩) મું.

નામ	જઘન્ય	ઉત્કૃષ્ટ	નામ	જઘન્ય	ઉત્કૃષ્ટ
ભુવનપતિ	૧ સમય	૨૪ મુહૂર્ત	૯ આનત	૧ સમય	સંખ્યાતા માસ
વ્યંતર	"	"	૧૦ પ્રાણત	"	"
જ્યોતિષ	"	"	૧૧ આરણ	"	સંખ્યાતા વર્ષ
૧ સૌધર્મ	"	"	૧૨ અચ્યુત	"	"
૨ ઇશાન	"	"	પહેલું ત્રિક	"	સંખ્યાતા સો વર્ષ
૩ સનતકુમાર	"	૬ દિવસ	બીજું ત્રિક	"	સંખ્યાતા હજાર વર્ષ
૪ માહિંદ્ર	"	૨૦ મુહૂર્ત	ત્રીજું ત્રિક	"	સંખ્યાતા લાખ વર્ષ
૫ પ્રજ્ઞ	"	૧૨ દિવસ	૪ વિજયાદિક	"	અદ્વાપલ્યોપમનો અસં- ખ્યાતમો ભાગ
૬ લાંતક	"	૧૦ મુહૂર્ત	સર્વાર્થસિદ્ધ	"	અદ્વાપલ્યોપમનો સંખ્યાતમો ભાગ
૭ શુક	"	૨૨ દિવસ	સામાન્ય રીતે ચારે પ્રકારના દેવોને ઉપજવામાં તથા ચવવામાં ચાર મુહૂર્તનો ઉત્કૃષ્ટ વિરહકાળ છે.		
૮ સહસાર	"	૪૫ દિવસ			
		૮૦ દિવસ			
		૧૦૦ દિવસ			

સૌધર્મ અને ઇશાન દેવલોકમાં અપરિગૃહીતા દેવીઓના વિમાનની સંખ્યા,
દેવીઓનું આયુષ્ય, કયા વિમાનવાસી દેવોને કઈ દેવીઓ ભોગ્ય હોય ? (૨૪)

દેવીઓ	આયુષ્ય	કયા દેવને ભોગ્ય
અપરિગૃહીતાના વિમાન ૭ લાખ	૧ પદ્યોપમ	સૌધર્મ દેવને ભોગ્ય-કાયાવડે
અપરિગૃહીતાના વિમાન ૪ લાખ	૧ પદ્યોપમ અધિક	ઇશાન દેવને ભોગ્ય-કાયાવડે
અપરિગૃહીતા	૧૦ પદ્યોપમ	સનતકુમાર દેવલોકવાસીને ભોગ્ય-સ્પર્શથી
"	૧૫ પદ્યોપમ	માહેન્દ્ર દેવલોકને ભોગ્ય-સ્પર્શથી
"	૨૦ પદ્યોપમ	બ્રહ્મા દેવલોકને ભોગ્ય-સ્પર્શથી
"	૨૫ પદ્યોપમ	લાંતક દેવલોકને ભોગ્ય-સ્પર્શથી
"	૩૦ પદ્યોપમ	શુક દેવલોકને ભોગ્ય-શબ્દથી
"	૩૫ પદ્યોપમ	મહસ્ત્રાર દેવલોકને ભોગ્ય-શબ્દથી
"	૪૦ પદ્યોપમ	આનંત દેવલોકને ભોગ્ય-મનથી
"	૪૫ પદ્યોપમ	પ્રાણુત દેવલોકને ભોગ્ય-મનથી
"	૫૦ પદ્યોપમ	આરણુ દેવલોકને ભોગ્ય-મનથી
"	૫૫ પદ્યોપમ	અન્યુત દેવલોકને ભોગ્ય-મનથી
૧ કિલવિષિયા દેવ	૩ પદ્યોપમ	પહેલા અને બીજા દેવલોકની નીચે છે.
૨ કિલવિષિયા દેવ	૩ સાગરોપમ	સનતકુમાર દેવલોકની નીચે છે
૩ કિલવિષિયા દેવ	૧૩ સાગરોપમ	લાંતક દેવલોકની નીચે છે

અઠીદ્વીપમાં એક વખતે તીર્થ કર, ચક્રવર્તી, વાસુદેવ કેટલા હોય ? (૨૫)

ઉત્તમ પુરુષ	જંબુદ્વી- પમાં જંબુ	જંબુદ્વી-ધાંખ- પમાં ઉંડાં	ધાંખ- પમાં જંબુ	ધાંખ- પમાં ઉંડાં	પુષ્કર- ધમાં જંબુ	પુષ્કર- ધમાં ઉંડાં	કુલ જંબુ- ન્યથી	કુલ ઉંડાંથી
તીર્થકર	૪	૩૪	૮	૬૮	૮	૬૮	૨૦	૧૭૦
ચક્રવર્તી	૪	૩૦	૮	૬૦	૮	૬૦	૨૦	૧૫૦
વાસુદેવ	૪	૩૦	૮	૬૦	૮	૬૦	૨૦	૧૫૦
બળદેવ	૪	૩૦	૮	૬૦	૮	૬૦	૨૦	૧૫૦
ચક્રીનાં રત્નો	૫૬	૪૨૦	૧૧૨	૮૪૦	૧૧૨	૮૪૦	૨૮૦	૨૩૦૦
પંચે દ્રિય રત્નો	સેનાપતિ	ગૃહપતિ	વાર્ધકિ	પુરોહિત	સ્ત્રી	અશ્વ	હસ્તિ	
એકે દ્રિય રત્નો	ચક્ર	છત્ર	દંડ	ચર્મ	ખડ્ગ	કાકિણી	મણિ	
એ. રત્નોનું પ્રં	૨ હાથ	૨ હાથ	૨ હાથ	૨ હાથ	૩૨ અંગુલ	૪ અંગુલ	૨ અંગુલ	
વાસુદેવનાં રત્નો	૨૮	૨૧૦	૫૬	૪૨૦	૫૬	૪૨૦	૨૧૦	૧૦૫૦

દેવના આયુષ્યના પ્રતિસાગરોપમે ઉચ્ચૈસ તથા આહાર પરિભાણ. (૨૬)

દેવલોકના નામ	આયુ સાગરોપમ	ઉચ્ચૈસ	આહાર	કાળમાન		
૧ સૌધર્મ	૨ સાગરોપમ	૨ પક્ષે	૨ હજાર વર્ષ	૧	૭ પ્રાણે	૧ રતોક
૨ ઇશાન	૨ સાગરોપમ	૨ પક્ષે	૨ હજાર વર્ષ	૨	૭ રતોકે	૧ લવ
૩ સનતકુમાર	૭ સાગરોપમ	૭ પક્ષે	૭ હજાર વર્ષ	૩	૭૭ લવે	૧ મુહર્ત
૪ માર્કેન્દ્ર	૭ સાગરોપમ	૭ પક્ષે	૭ હજાર વર્ષ	૪	૩૦ મુહર્તે	૧ દિવસ
૫ પ્રજ્ઞલોક	૧૦ સાગરોપમ	૧૦ પક્ષે	૧૦ હજાર વર્ષ	૫	૩૦ દિવસે	૧ માસ
૬ લાંતક	૧૪ સાગરોપમ	૧૪ પક્ષે	૧૪ હજાર વર્ષ	૬	૧૨ માસે	૧ વર્ષ
૭ શુક	૧૭ સાગરોપમ	૧૭ પક્ષે	૧૭ હજાર વર્ષ	૭	૮૪ લાખ વર્ષે	૧ પૂર્વાંગ
૮ સહસ્રાર	૧૮ સાગરોપમ	૧૮ પક્ષે	૧૮ હજાર વર્ષ	૮	૮૪ લાખ પૂર્વાંગે	૧ પૂર્વ
૯ આનત	૧૯ સાગરોપમ	૧૯ પક્ષે	૧૯ હજાર વર્ષ	<p>દશ હજાર વર્ષના જઘન્ય આયુવાળાને એક અહોરાત્રિએ આહારની ઇચ્છા હોય અને સાત રતોકે એક શ્વાસો-ચ્ચૈસ હોય.</p> <p>એક સાગરોપમથી કાંઈક ઓછું આયુ હોય તેને દિવસ પૃથક્ત્વે આહારની ઇચ્છા હોય અને મુહર્ત પૃથક્ત્વે શ્વાસો-ચ્ચૈસ હોય.</p> <p>એક સાગરોપમના આયુ-વાળાને એક હજાર વર્ષે આ-હારની ઇચ્છા હોય અને એક પક્ષે શ્વાસોચ્ચૈસ હોય.</p>		
૧૦ પ્રાણુત	૨૦ સાગરોપમ	૨૦ પક્ષે	૨૦ હજાર વર્ષ			
૧૧ આરણુ	૨૧ સાગરોપમ	૨૧ પક્ષે	૨૧ હજાર વર્ષ			
૧૨ અચ્યુત	૨૨ સાગરોપમ	૨૨ પક્ષે	૨૨ હજાર વર્ષ			
૧ સુદર્શન ટ્રેવેન્	૨૩ સાગરોપમ	૨૩ પક્ષે	૨૩ હજાર વર્ષ	<p>એક સાગરોપમથી કાંઈક ઓછું આયુ હોય તેને દિવસ પૃથક્ત્વે આહારની ઇચ્છા હોય અને મુહર્ત પૃથક્ત્વે શ્વાસો-ચ્ચૈસ હોય.</p> <p>એક સાગરોપમના આયુ-વાળાને એક હજાર વર્ષે આ-હારની ઇચ્છા હોય અને એક પક્ષે શ્વાસોચ્ચૈસ હોય.</p>		
૨ સુપ્રતિબુદ્ધ	૨૪ સાગરોપમ	૨૪ પક્ષે	૨૪ હજાર વર્ષ			
૩ મનોરમ	૨૫ સાગરોપમ	૨૫ પક્ષે	૨૫ હજાર વર્ષ			
૪ સર્વતોલદ્ર	૨૬ સાગરોપમ	૨૬ પક્ષે	૨૬ હજાર વર્ષ			
૫ સુવિશાલ	૨૭ સાગરોપમ	૨૭ પક્ષે	૨૭ હજાર વર્ષ			
૬ સુમનસ	૨૮ સાગરોપમ	૨૮ પક્ષે	૨૮ હજાર વર્ષ			
૭ સૌમનસ	૨૯ સાગરોપમ	૨૯ પક્ષે	૨૯ હજાર વર્ષ			
૮ પ્રીતિકર	૩૦ સાગરોપમ	૩૦ પક્ષે	૩૦ હજાર વર્ષ			
૯ આદિત્ય	૩૧ સાગરોપમ	૩૧ પક્ષે	૩૧ હજાર વર્ષ			
૧ વિજય	૩૩ સાગરોપમ	૩૩ પક્ષે	૩૩ હજાર વર્ષ			
૨ વૈજયંત	૩૩ સાગરોપમ	૩૩ પક્ષે	૩૩ હજાર વર્ષ			
૩ જયંત	૩૩ સાગરોપમ	૩૩ પક્ષે	૩૩ હજાર વર્ષ			
૪ અપરાજિત	૩૩ સાગરોપમ	૩૩ પક્ષે	૩૩ હજાર વર્ષ			
૫ સર્વાર્થસિદ્ધ	૩૩ સાગરોપમ	૩૩ પક્ષે	૩૩ હજાર વર્ષ			

ભવનપત્યાદિ દરેક દેવોના ભવપ્રત્યયિક અવધિજ્ઞાનનું ક્ષેત્ર. યંત્ર ૨૭ મું.

નામ	ઉર્ધ્વ ઉત્કૃષ્ટ અવધિ વિષય	અધો ઉત્કૃષ્ટ અવધિ વિષય	તિર્યો ઉત્કૃષ્ટ અવધિ વિષય	જઘન્ય અવધિ વિષય
ભવનપતિ અમુરનિકાય	સૌધર્મ	ત્રીજી નારકી	સંખ્યાત, અસં- ખ્યાત યોજન	૨૫ યો.
નવનિકાય	સૌધર્મ	ત્રીજી નારકી	સંખ્યાતા યોજન દ્રીપસમુદ્ર	૨૫ યો.
વ્યંતર	૨૫ યોજન	૨૫ યોજન	સંખ્યાત યોજન	૨૫ યો.
જ્યોતિષ	સંખ્યાતા યોજન	સંખ્યાતા યોજન	સંખ્યાતા યોજન	૨૫ યો.
૧ સૌધર્મ	સ્વવિમાનની ધ્વજ સુધી	પહેલી નારકીના તળીયા સુધી	અસંખ્યાતા દ્રીપ સમુદ્ર	૨૫ યો.
૨ ઈશાન	"	"	"	૨૫ યો.
૩ સનતકુમાર	}	બીજી નારકીના તળીયા સુધી	બીજી દેવલોક કરતાં વિશેષ	૨૫ યો.
૪ મોહિન				
૫ બ્રહ્મલોક	}	ત્રીજી નારકીના તળીયા સુધી	ત્રીજી ચોથા કરતાં વિશેષ અસં.	૨૫ યો.
૬ લાંતક				
૭ સુક	}	ચોથી નારકીના તળીયા સુધી	પાંચમાને છઠ્ઠા કરતાં વિશેષ અસં.	૨૫ યો.
૮ સહસ્રાર				
૯ આનંત	}	પાંચમી નારકીના તળીયા સુધી	સાતમા ને આઠમા કરતાં વિશેષ અસં.	૨૫ યો.
૧૦ પ્રાણુત				
૧૧ આરણુ	}	"	નવમાને દશમા કરતાં વિશેષ અસં.	૨૫ યો.
૧૨ અચ્યુત				
૧ ત્રિક	}	છઠ્ઠી નારકીના તળીયા સુધી	અગ્યારમા ને બારમા કરતાં વિશેષ અસં.	
૨ ત્રિક				
૩ ત્રિક	"	સાતમી નારકીના તળીયા સુધી	પહેલા બીજા ત્રિક કરતાં વધારે	
પાંચ અનુત્તર વિમાન	કાંઈક ન્યૂન લોક- નાલિકા સુધી	અઘોલોકે લોકના- લિકાના પ્રાંત સુધી	સ્વયંભૂરમણસમુદ્ર સુધી	

રતનપ્રભા વિગેરેના નારકોની સ્થિતિ સંબંધી યંત્ર. (૨૮) મું.

પ્રસ્તુત	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
જઘન્ય	૧૦૦૦૦	૬૦ હામર	૬૦ સાખ	કોડ પૂર્વ	૧૦	૨૦	૩૦	૪૦	૫૦	૬૦	૭૦	૮૦	૯૦
ઉત્કૃષ્ટ	૬૦૦૦૦	૬૦ સાખ	કોડ પૂર્વ	૧૦ સાગ- રાપમ	૧૦	૨૦	૩૦	૪૦	૫૦	૬૦	૭૦	૮૦	૯૦

બીજી શર્કરાપ્રભાના પ્રત્યેક પ્રસ્તુતે જઘન્ય ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ.

પ્રસ્તુત	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
જઘન્ય	૧ સા.	૧૨૧	૧૪૧	૧૬૧	૧૮૧	૨૦૧	૨૨૧	૨૪૧	૨૬૧	૨૮૧	૨૯૧
ઉત્કૃષ્ટ	૧૨૧	૧૪૧	૧૬૧	૧૮૧	૨૦૧	૨૨૧	૨૪૧	૨૬૧	૨૮૧	૨૯૧	૩ સા.

ત્રીજી વાલુકાપ્રભાના પ્રત્યેક પ્રસ્તુતે જઘન્ય ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ.

પ્રસ્તુત	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
જઘન્ય	૩ સા.	૩૪૬	૩૬૬	૪૩૬	૪૬૬	૫૩૬	૫૬૬	૬૩૬	૬૬૬
ઉત્કૃષ્ટ	૩૪૬	૩૬૬	૪૩૬	૪૬૬	૫૩૬	૫૬૬	૬૩૬	૬૬૬	૭ સા.

ચોથી પંકપ્રભામાં પ્રત્યેક પ્રસ્તુતે જઘન્ય ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ.

પ્રસ્તુત	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
જઘન્ય	૭ સા.	૭૩૬	૭૬૬	૮૩૬	૮૬૬	૯૩૬	૯૬૬
ઉત્કૃષ્ટ	૭૩૬	૭૬૬	૮૩૬	૮૬૬	૯૩૬	૯૬૬	૧૦ સા.

પાંચમી, છઠ્ઠી, સાતમી પૃથ્વીના પ્રત્યેક પ્રસ્તુતે સ્થિતિ.

પાંચમી પૃથ્વીનું યંત્ર						છઠ્ઠી પૃથ્વીનું યંત્ર			સાતમી
પ્રસ્તુત	૧	૨	૩	૪	૫	૧	૨	૩	૧
જઘન્ય	૧૦ સા.	૧૧૨૬	૧૨૪૬	૧૪૬૬	૧૫૮૬	૧૭ સા.	૧૮૩૬	૨૦૬૬	૨૨ સા.
ઉત્કૃષ્ટ	૧૧૨૬	૧૨૪૬	૧૪૬૬	૧૫૮૬	૧૭ સા.	૧૮૩૬	૨૦૬૬	૨૨ સા.	૩૩ સા.

સાતે નરક પૃથ્વીના ગોત્ર, નામ, પ્રતર, નરકાવાસા, પૃથ્વીપિંડ વલય અને
અધોભાગે રહેલા ધનોહધિ વિગેરેનું યંત્ર રદ મું.

નારકી ગોત્ર ના નામ	પૃથ્વીના નામ	પ્રતર	નરકા- વાસા	પૃથ્વી- પિંડ	ધનોહધિ વલય	ધનવાત વલય	તનવાત વલય	કુલ	પૃથ્વી નીચે ધનોહધિ	ધનવાત	તનવાત	આકાશ
૧ રત્ન પ્રભા	ધમા	૧૩	૩૦ લાખ	૧૮૦૦૦૦૦	૬ યોજન	૪૦ યો	૧૦ યો	૧૨ યોજન	૨૦ હજાર યોજન	અસંખ્ય યોજન	અસંખ્ય યોજન	અસંખ્ય યોજન
૨ શર્કરા	વંશા	૧૧	૨૫ લાખ	૧૩૨૦૦૦૦	૬ યો. ૧ ગા. કુ ભાગ	૪૦ યો	૧૦ યો કુ ગાઉ	૧૨૦ યોજન કુ ભાગ	"	"	"	"
૩ વાલુકા	શેલા	૯	૧૫ લાખ	૧૨૮૦૦૦૦	૬ યો. ૨ ગા. કુ ભાગ	૫ યો	૧૦ યો કુ ગાઉ	૧૩ યો. ૧ ગા. કુ ભાગ	"	"	"	"
૪ પંક	અંજના	૭	૧૦ લાખ	૧૨૦૦૦૦૦	૭ યોજન	૫ યો	૧૦ યો	૧૪ યોજન	"	"	"	"
૫ ધૂમ	રિક્ષા	૫	૩ લાખ	૧૧૮૦૦૦૦	૭ યો. ૧ ગા. કુ ભાગ	૫ યો	૧૦ યો કુ ગાઉ	૧૪ યો. ૨ ગા. કુ ભાગ	"	"	"	"
૬ તમ	મથા	૩	૧ લાખમાં ૫ ઓછા	૧૧૬૦૦૦૦	૭ યો. કુ ભાગ	૫ યો	૧૦ યો કુ ગાઉ	૧૫ યો. ૧ ગા. કુ ભાગ	"	"	"	"
૭ તમતમ,	માધવતી	૧	૫ ૮૪ લાખ	૧૦૮૦૦૦૦	૮ યોજન	૬ યો	૨ યો	૧૬ યોજન પછી કરતો અલોક છે.	"	"	"	"

ધનોહધિમાં યોજનનો ત્રીજો ભાગ, ધનવાતમાં એક ગાઉ અને તનવાતમાં એક ગાઉનો ત્રીજો ભાગ દરેક પૃથ્વીએ વધારેલો.

(૨૬)

દરેક પૃથ્વીએ દરેક પ્રતરે દિશાવિદિશામાં આવેલ આવસકાપ્રવિષ્ટ
નરકાવાસાની સંખ્યાનું યંત્ર ૩૦ મું.

પહેલી રત્નપ્રભાના પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
દિશામાં	૪૬	૪૮	૪૭	૪૬	૪૫	૪૪	૪૩	૪૨	૪૧	૪૦	૩૯	૩૮	૩૭
વિદિશામાં	૪૮	૪૭	૪૬	૪૫	૪૪	૪૩	૪૨	૪૧	૪૦	૩૯	૩૮	૩૭	૩૬
અને મેળવી ચાર ગુણા કરી એક ઇંદ્રક ભજે	૩૮૬૩૮૧	૩૭૩	૩૬૫	૩૫૭	૩૪૯	૩૪૧	૩૩૩	૩૨૫	૩૧૭	૩૦૯	૩૦૧	૨૯૩	

કુલ આવસિકાપ્રવિષ્ટ ૪૪૩૩, આક્રી ર૬૫૫૬૭ પુખ્તપાવકીર્ણ કુલ ૩૦ લાખ.

બીજી શકેરાપ્રભા પૃથ્વી.

રત્નપ્રભાના પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
દિશામાં	૩૬	૩૫	૩૪	૩૩	૩૨	૩૧	૩૦	૨૯	૨૮	૨૭	૨૬
વિદિશામાં	૩૫	૩૪	૩૩	૩૨	૩૧	૩૦	૨૯	૨૮	૨૭	૨૬	૨૫
અને મેળવી ચાર ગુણા કરી એક ઇંદ્રક ભજવે	૨૮૫	૨૭૭	૨૬૯	૨૬૧	૨૫૩	૨૪૫	૨૩૭	૨૨૯	૨૨૧	૨૧૩	૨૦૫

કુલ આવસિકાપ્રવિષ્ટ ૨૬૬૫, આક્રીના ૨૬૬૭૩૦૫ પુખ્તપાવકીર્ણ કુલ ૨૫ લાખ.

ત્રીજી વાલુકાપ્રભા.										ચોથી પંકપ્રભા.							
પ્રતર	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦	
દિશામાં	૨૫	૨૪	૨૩	૨૨	૨૧	૨૦	૧૯	૧૮	૧૭	૧૬	૧૫	૧૪	૧૩	૧૨	૧૧	૧૦	
વિદિશામાં	૨૪	૨૩	૨૨	૨૧	૨૦	૧૯	૧૮	૧૭	૧૬	૧૫	૧૪	૧૩	૧૨	૧૧	૧૦	૯	
અને મેળવી ૪ગુણ કરી ૧ ઇંદ્રક ભજે	૧૬૭	૧૮૬	૧૮૧	૧૭૩	૧૬૫	૧૫૭	૧૪૯	૧૪૧	૧૩૩	૧૨૫	૧૧૭	૧૦૯	૧૦૧	૯૩	૮૫	૭૭	

કુલ આવસિકાપ્રવિષ્ટ ૧૪૮૫ આક્રીના પુખ્તપાવકીર્ણ ૧૪૮૮૫૧૫
કુલ ૧૫ લાખ.

આવસિકાપ્રવિષ્ટ ૭૦૭ શેષ
૬૬૬૨૬૩ પુખ્ત. કુલ ૧૦લાખ.

પાંચમી ધ્રમપ્રભા.										છઠ્ઠીતમ:પ્ર૦ સાતમી.			
પ્રતર	૪૧	૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯				
દિશામાં	૯	૮	૭	૬	૫	૪	૩	૨	૧				
વિદિશામાં	૮	૭	૬	૫	૪	૩	૨	૧	૦				
અને મેળવી ચાર ગુણા કરી એક ઇંદ્રક ભજવે	૬૬	૬૧	૫૩	૪૫	૩૭	૨૯	૨૧	૧૩	૫				
આવસિકાપ્રવિષ્ટ ૨૬૫ આક્રી ૨૬૬૭૩૦૫ પુખ્તપાવકીર્ણ કુલ ૩ લાખ.											આ. પ્ર. ૬૩	આ. પ્ર. ૫	

દરેક નારકીના દિશા-વિદિશાના નરકાવાસાને ત્રણ ત્રણ ભાગ કરી પ્રતરે પ્રતરે ગોળ, ત્રિખુણીયા અને ચાર ખુણીયા કરી પછી દરેકને ચાર ગુણ કરીને ગોળમાં એક ઇંદ્રક નરકાવાસો નાંખવો તેની વિગતનું યંત્ર (૩૧) મું.
પહેલી નારકી.

૧ પ્રતર	૨ પ્રતર	૩ પ્રતર	૪ પ્રતર	૫ પ્રતર	૬ પ્રતર	૭ પ્રતર
૪૯-૪૮	૪૮-૪૭	૪૭-૪૬	૪૬-૪૫	૪૫-૪૪	૪૪-૪૩	૪૩-૪૨
ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.
૧૬-૧૭-૧૬	૧૬-૧૬-૧૬	૧૫-૧૬-૧૬	૧૫-૧૬-૧૫	૧૫-૧૫-૧૫	૧૪-૧૫-૧૫	૧૪-૧૫-૧૪
૧૬-૧૬-૧૬	૧૫-૧૬-૧૬	૧૫-૧૬-૧૫	૧૫-૧૫-૧૫	૧૪-૧૫-૧૫	૧૪-૧૫-૧૪	૧૪-૧૪-૧૪
૩૨-૩૩-૩૨	૩૧-૩૨-૩૨	૩૦-૩૨-૩૧	૩૦-૩૧-૩૦	૨૯-૩૦-૩૦	૨૮-૩૦-૨૯	૨૮-૨૯-૨૮
૧૨૯-૧૩૨-૧૨૮	૧૨૫-૧૨૮-૧૨૮	૧૨૧-૧૨૮-૧૨૪	૧૨૧-૧૨૪-૧૨૦	૧૧૭-૧૨૦-૧૨૦	૧૧૩-૧૨૦-૧૧૬	૧૧૩-૧૧૬-૧૧૨
૮ પ્રતર	૯ પ્રતર	૧૦ પ્રતર	૧૧ પ્રતર	૧૨ પ્રતર	૧૩ પ્રતર	
૪૨-૪૧	૪૧-૪૦	૪૦-૩૯	૩૯-૩૮	૩૮-૩૭	૩૭-૩૬	પહેલી નારકીએ ૧૩ પ્રતર
ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગોળ. ત્રિકાણ ચૌકાણ
૧૪-૧૪-૧૪	૧૩-૧૪-૧૪	૧૩-૧૪-૧૩	૧૩-૧૩-૧૩	૧૨-૧૩-૧૩	૧૨-૧૩-૧૨	૧૪૫૩-૧૫૦૮-૧૪૭૨
૧૩-૧૪-૧૪	૧૩-૧૪-૧૩	૧૩-૧૩-૧૩	૧૨-૧૩-૧૩	૧૨-૧૩-૧૨	૧૨-૧૨-૧૨	
૨૭-૨૮-૨૮	૨૬-૨૮-૨૭	૨૬-૨૭-૨૬	૨૫-૨૬-૨૬	૨૪-૨૬-૨૫	૨૪-૨૫-૨૪	ત્રણે પંક્તિનામળીને ૪૪૩૩
૧૦૯-૧૧૨-૧૧૨	૧૦૫-૧૧૨-૧૦૮	૧૦૫-૧૦૮-૧૦૪	૧૦૧-૧૦૪-૧૦૪	૯૭-૧૦૪-૧૦૦	૯૭-૧૦૦-૯૬	પુણ્યાવકાણું ૨૯૯૫૫૬૭

બીજી નારકી	૧ પ્રતર	૨ પ્રતર	૩ પ્રતર	૪ પ્રતર	૫ પ્રતર	૬ પ્રતર	૭ પ્રતર
દિશા વિદિશાના નરકાવાસાના ત્રણ ભાગ કરવાથી ગો. ત્રિ. ચ. ખન્નેનો સરવાળો ચારે ગુણી ગોળમાં ઈંદ્રક ભેગવવાથી	૩૬—૩૫ ગો. ત્રિ. ચ. ૧૨-૧૨-૧૨ ૧૧-૧૨-૧૨ ૨૩-૨૪-૨૪ ૬૩-૬૬-૬૬	૩૫—૩૪ ગો. ત્રિ. ચ. ૧૧-૧૨-૧૨ ૧૧-૧૨-૧૧ ૨૨-૨૪-૨૩ ૮૬-૩૬-૬૨	૩૪—૩૩ ગો. ત્રિ. ચ. ૧૧-૧૨-૧૧ ૧૧-૧૧-૧૧ ૨૨-૨૩-૨૨ ૮૬-૬૨-૮૮	૩૩—૩૨ ગો. ત્રિ. ચ. ૧૧-૧૧-૧૧ ૧૦-૧૧-૧૧ ૨૧-૨૨-૨૨ ૮૫-૮૮-૮૮	૩૨—૩૧ ગો. ત્રિ. ચ. ૧૦-૧૧-૧૧ ૧૦-૧૧-૧૦ ૨૦-૨૨-૨૧ ૮૧-૮૮-૮૪	૩૧—૩૦ ગો. ત્રિ. ચ. ૧૦-૧૧-૧૦ ૧૦-૧૦-૧૦ ૨૦-૨૧-૨૦ ૮૧-૮૪-૮૦	૩૦—૨૯ ગો. ત્રિ. ચ. ૧૦-૧૦-૧૦ ૯-૧૦-૧૦ ૧૯-૨૦-૨૦ ૭૭-૮૦-૮૦
બીજી નારકી પ્રતર	૮ પ્રતર	૯ પ્રતર	૧૦ પ્રતર	૧૧ પ્રતર			
દિશા વિદિશાના નરકાવાસાના ત્રણ ભાગ કરવાથી ગો. ત્રિ. ચ. ખન્નેનો સરવાળો ચારે ગુણી ગોળમાં ઈંદ્રક ભેગવવાથી	૨૯—૨૮ ગો. ત્રિ. ચ. ૯-૧૦-૧૦ ૯-૧૦—૯ ૧૮-૨૦-૧૯ ૭૩-૮૦-૭૬	૨૮—૨૭ ગો. ત્રિ. ચ. ૯-૧૦—૯ ૯—૯—૯ ૧૮-૧૯-૧૮ ૭૩-૭૬-૭૨	૨૭—૨૬ ગો. ત્રિ. ચ. ૯—૯—૯ ૮—૯—૮ ૧૭-૧૮-૧૮ ૬૯-૭૨-૭૨	૨૬—૨૫ ગો. ત્રિ. ચ. ૮—૯—૯ ૮—૯—૮ ૧૬-૧૮-૧૭ ૬૫-૭૨-૬૮	બીજી નારકીએ ૧૧ પ્રતરના થયેને ગો. ત્રિ. ચ. ૮૭૫ ૯૨૪ ૮૬૬ પંક્તિગંધ ત્રણેનો સરવાળો ૨૬૬૫ પુષ્પાવકીર્ણ-૨૪૯૭૩૦૫ કુલ ૨૫ લાખ.		

ત્રીજી નારકી.

પ્રતર ૧	પ્રતર ૨	પ્રતર ૩	પ્રતર ૪	પ્રતર ૫	પ્રતર ૬	પ્રતર ૭	પ્રતર ૮	પ્રતર ૯	સરવાળો
૨૫-૨૪	૨૪-૨૩	૨૩-૨૨	૨૨-૨૧	૨૧-૨૦	૨૦-૧૯	૧૯-૧૮	૧૮-૧૭	૧૭-૧૬	ગોળ ૪૭૭
ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ત્રિમુણીયા ૫૧૬
૮-૯-૮	૮-૮-૮	૭-૮-૮	૭-૮-૭	૭-૭-૭	૬-૭-૭	૬-૭-૬	૬-૬-૬	૫-૬-૬	ચારમુણી ૪૯૨
૮-૮-૮	૭-૮-૮	૭-૮-૭	૭-૭-૭	૬-૭-૭	૬-૭-૬	૬-૬-૬	૫-૬-૬	૫-૬-૫	મુક્ષપંક્તિઅંધ ૧૪૮૫
૧૬-૧૭-૧૬	૧૫-૧૬-૧૬	૧૪-૧૬-૧૫	૧૪-૧૫-૧૪	૧૩-૧૪-૧૪	૧૨-૧૪-૧૩	૧૨-૧૩-૧૨	૧૧-૧૨-૧૨	૧૦-૧૨-૧૧	પુષ્પાવક્રીર્ણ
૬૫-૬૮-૬૪	૬૧-૬૪-૬૪	૫૭-૬૪-૬૦	૫૭-૬૦-૫૬	૫૩-૫૬-૫૬	૪૯-૫૬-૫૨	૪૯-૫૨-૪૮	૪૫-૪૮-૪૮	૪૧-૪૮-૪૪	૧૪૯૮૫૧૫ મુક્ષ ૧૦ લાખ
ચોથી નારકી									
પ્રતર ૧	પ્રતર ૨	પ્રતર ૩	પ્રતર ૪	પ્રતર ૫	પ્રતર ૬	પ્રતર ૭	પ્રતર ૮	પ્રતર ૯	સરવાળો
૧૬-૧૫	૧૫-૧૪	૧૪-૧૩	૧૩-૧૨	૧૨-૧૧	૧૧-૧૦	૧૦-૯	૯-૮	૮-૭	ગોળ ૨૨૩
ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ત્રિમુણીયા ૨૫૨
૫-૬-૫	૫-૫-૫	૪-૫-૫	૪-૫-૪	૪-૪-૪	૪-૪-૪	૩-૪-૪	૩-૪-૩	૩-૪-૩	ચારમુણીયા ૨૩૨
૫-૫-૫	૪-૫-૫	૪-૫-૪	૪-૪-૪	૩-૪-૪	૩-૪-૩	૩-૩-૩	૨-૩-૩	૧-૩-૩	મુક્ષ પંક્તિઅંધ ૭૦૭
૧૦-૧૧-૧૦	૯-૧૦-૧૦	૮-૧૦-૯	૮-૯-૮	૭-૮-૮	૬-૮-૮	૬-૭-૬	૬-૬-૬	૬-૬-૬	પુષ્પાવક્રીર્ણ
૪૧-૪૪-૪૦	૩૭-૪૦-૪૦	૩૩-૪૦-૩૬	૩૩-૩૬-૩૨	૨૯-૩૨-૩૨	૨૬-૩૨-૨૫	૨૫-૩૨-૨૮	૨૫-૩૨-૨૮	૨૫-૩૨-૨૪	૯૯૯૨૯૩ મુક્ષ ૧૦ લાખ.
બેળવવાથી									
દિશા વિદિશાના નરકા-	૧૬-૧૫	૧૫-૧૪	૧૪-૧૩	૧૩-૧૨	૧૨-૧૧	૧૧-૧૦	૧૦-૯	૯-૮	ગોળ ૨૨૩
વાસાના ત્રણે ભાગ કર-	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ત્રિમુણીયા ૨૫૨
વાથી ગો. ત્રિ. ચ.	૫-૬-૫	૫-૫-૫	૪-૫-૫	૪-૫-૪	૪-૪-૪	૩-૪-૪	૩-૪-૩	૩-૪-૩	ચારમુણીયા ૨૩૨
અન્નેનો સરવાળો	૫-૫-૫	૪-૫-૫	૪-૫-૪	૪-૪-૪	૩-૪-૪	૩-૪-૩	૩-૩-૩	૨-૩-૩	મુક્ષ પંક્તિઅંધ ૭૦૭
ચારે ગુણી ગોળમાં ઈંદ્રક	૧૦-૧૧-૧૦	૯-૧૦-૧૦	૮-૧૦-૯	૮-૯-૮	૭-૮-૮	૬-૮-૮	૬-૭-૬	૬-૬-૬	પુષ્પાવક્રીર્ણ
બેળવવાથી	૪૧-૪૪-૪૦	૩૭-૪૦-૪૦	૩૩-૪૦-૩૬	૩૩-૩૬-૩૨	૨૯-૩૨-૩૨	૨૬-૩૨-૨૫	૨૫-૩૨-૨૮	૨૫-૩૨-૨૪	૯૯૯૨૯૩ મુક્ષ ૧૦ લાખ.

પાંચમી નારકીના દિશા-વિદિશાના ત્રણે પ્રકારના નરકાવાસા.

૧ પ્રતર	૨ પ્રતર	૩ પ્રતર	૪ પ્રતર	૫ પ્રતર	સરવાળો
૬-૮	૮-૭	૭-૬	૬-૫	૫-૪	ગોળ ૭૭
ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ત્રિ. ૧૦૦
૩-૩-૩	૨-૩-૩	૨-૩-૨	૨-૨-૨	૧-૨-૨	ચ. ૮૮
૨-૩-૩	૨-૩-૨	૨-૨-૨	૧-૨-૨	૧-૨-૧	પંક્તિખંધ કુલ ૨૬૫
૫-૬-૬	૪-૬-૫	૪-૫-૪	૩-૪-૪	૨-૪-૩	પુખ્તપાવકીર્ણ ૨૬૬૭૩૫
૨૧-૨૪-૨૪	૧૭-૨૪-૨૦	૧૭-૨૦-૧૬	૧૩-૧૬-૧૬	૯-૧૬-૧૨	કુલ ત્રણ લાખ

છઠ્ઠી નારકી	૧ પ્રતર	૨ પ્રતર	૩ પ્રતર	સરવાળો	સાતમી નારકી
દિશાવિદિશાના	૪-૩	૩-૨	૨-૧	ગોળ ૧૫	પ્રતર ૧
નરકાવાસાના	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ગો. ત્રિ. ચ.	ત્રિ. ૨૮	પંક્તિખંધ ૪
ત્રણ ભાગ કરવાથી	૧-૨-૧	૧-૧-૧	૦-૧-૧	ચ. ૨૦	ઈંદ્રક ૧
ગો. ત્રિ. ચ.	૧-૧-૧	૦-૧-૧	૦-૧-૦	પંક્તિખંધ ૬૩	સમગ્ર ૫
બંનેનો સરવાળો	૨-૩-૨	૧-૨-૨	૦-૨-૧		નરકાવાસા
ચારેગુણી ગોળમાં	૬-૧૨-૮	૫-૮-૮	૧-૮-૪	પુખ્તપાવકીર્ણ	
ઈંદ્રક ભેગવવાથી				૬૬૬૩૨	
				કુલ ૬૬૬૬૫	

સાતે નરકના નરકાવાસાની કુલ સંખ્યા:

નારકી	ગોળ	ત્રિ.	ચ.	પંક્તિખંધ	પુખ્તપાવકીર્ણ	બંને મળીને કુલ
પહેલી	૧૪૫૩	૧૫૦૮	૧૪૭૨	૪૪૩૩	૨૬૬૫૫૬૭	૩૦૦૦૦૦૦
બીજી	૮૭૫	૬૨૪	૮૬૬	૨૬૬૫	૨૪૬૭૩૦૫	૨૫૦૦૦૦૦
ત્રીજી	૪૭૭	૫૧૬	૪૬૨	૧૪૮૫	૧૪૬૮૫૧૫	૧૫૦૦૦૦૦
ચોથી	૨૨૩	૨૫૨	૨૩૨	૭૦૭	૬૬૬૨૬૩	૧૦૦૦૦૦૦
પાંચમી	૭૭	૧૦૦	૮૮	૨૬૫	૨૬૬૭૩૫	૩૦૦૦૦૦
છઠ્ઠી	૧૫	૨૮	૨૦	૬૩	૬૬૬૩૨	૬૬૬૬૫
સાતમી	૧	૪	૦	૫	૦	૫
કુલ	૩૧૨૧	૩૩૩૨	૩૨૦૦	૬૬૫૩	૮૩૬૦૩૪૭	૮૪૦૦૦૦૦

સાતે નરક પૃથ્વી સંખ્યાથી મુખ ભૂમિ સમાસ વિગેરેનું યંત્ર. (૩૨) મું

	મુખ	ભૂમિ	સમાસ	અર્ધ	પ્રતર	પંક્તિબદ્ધ	પુખ્યાવકીર્ણ	એકંદર
રત્નપ્રભાના	૩૮૯	૨૯૩	૬૮૨	૩૪૧	૧૩	૪૪૩૩	૨૯૯૫૫૬૭	૩૦ લાખ
શર્કરાપ્રભાના	૨૮૫	૨૦૫	૪૯૦	૨૪૫	૧૧	૨૬૯૫	૨૪૯૭૩૦૫	૨૫ લાખ
વાલુકાપ્રભાના	૧૯૭	૧૩૩	૩૩૦	૧૬૫	૯	૧૪૮૫	૧૪૯૮૫૧૫	૧૫ લાખ
પંકપ્રભાના	૧૨૫	૭૭	૨૦૨	૧૦૧	૭	૭૦૭	૯૯૯૨૯૩	૧૦ લાખ
ધૂમપ્રભાના	૬૯	૩૭	૧૦૬	૫૩	૫	૨૬૫	૨૯૯૭૩૫	૩ લાખ
તમઃપ્રભાના	૨૯	૧૩	૪૨	૨૧	૩	૬૩	૯૯૯૩૨	૯૯૯૯૫
તમસ્તમપ્રભાના	૫	૦	૦	૦	૧	૧	૦	૫
સાતે નરકના	૩૮૯	૫	૩૯૪	૧૯૭	૪૯	૯૬૫૩	૮૩૯૦૩૪૭	૮૪ લાખ

દરેક નરકનો પૃથ્વીપિંડ અને પ્રતરે પ્રતરે કેટલું અંતર છે
તેનું યંત્ર ૩૩ મું.

નરકાવાસા	રત્નપ્રભા	શર્કરા- પ્રભા	વાલુકા- પ્રભા	પંકપ્રભા	ધૂમપ્રભા	તમઃપ્રભા	તમઃતમઃ પ્રભા
પૃથ્વીમાન	૧૮૦૦૦૦	૧૩૨૦૦૦	૧૨૮૦૦૦	૧૨૦૦૦૦	૧૧૮૦૦૦	૧૧૬૦૦૦	૧૦૮૦૦૦
બે હજાર બિણા	૧૭૮૦૦૦	૧૩૦૦૦૦	૧૨૬૦૦૦	૧૧૮૦૦૦	૧૧૬૦૦૦	૧૧૪૦૦૦	૧૦૬૦૦૦
દરેક નરકાવાસાની ૩૦૦૦૦ થોડિયાઈના	૩૯૦૦૦	૩૩૦૦૦	૨૭૦૦૦	૨૧૦૦૦	૧૫૦૦૦	૯૦૦૦	૩૦૦૦
	બાદ કરવા	બાદ કરવા	બાદ કરવા	બાદ કરવા	બાદ કરવા	બાદ કરવા	બાદ કરવા.
પ્રતર બિણમાન	૧૩૯૦૦૦	૯૭૦૦૦	૯૯૦૦૦	૯૭૦૦૦	૧૦૧૦૦૦	૧૦૫૦૦૦	૧૦૩૦૦૦
પ્રતર સંખ્યામાં એક બિણ કરીને ભાગ દેતાં	બારે ભાગ દેવો	દસે ભાગ દેવો	આઠે ભાગ દેવો	છએ ભાગ દેવો	ચારે ભાગ દેવો	બેએ ભાગ દેવો	૧ પ્રતર ઉપર નીચે
પ્રતરે પ્રતરે અંતર આવે તે યોજન	૧૧૫૮૩ કુ ભાગ	૯૭૦૦ યોજન	૧૨૩૭૫ યોજન	૧૬૧૬૬ કુ ભાગ	૨૫૨૫૦ યોજન	૫૨૫૦૦ યોજન	૫૬૫૦૦૦ યોજન
પ્રતર	૧૩	૧૧	૯	૭	૫	૩	૧ કુલ ૪૯

નારકીના પ્રતરે પ્રતરે નારકી જીવોના શરીરનું માન. યંત્ર ૩૪ મું.

૧ રત્નપ્રલાના દેહમાનનું યંત્ર										૨ શર્કરાપ્રલાના દેહમાનનું યંત્ર									
પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯
ધનુષ	૦	૧	૧	૨	૩	૩	૪	૪	૫	૬	૬	૭	૭	૮	૮	૯	૯	૧૦	૧૧
હાથ	૩	૧	૩	૨	૦	૨	૧	૩	૧	૦	૨	૦	૩	૩	૧	૦	૩	૨	૨
અંગુળ	૦	૮	૧૭	૧૧	૧૦	૧૮	૩	૧૧	૨૦	૪	૧૩	૨૧	૬	૬	૧૨	૧૫	૧૮	૨૧	૦

વાલુકાપ્રલાના દેહમાનનું યંત્ર										૪ પંકપ્રલાના દેહમાનનું યંત્ર									
પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
ધનુષ	૧૫	૧૭	૧૬	૨૧	૨૩	૨૫	૨૭	૨૯	૩૧	ધનુષ	૩૧	૩૬	૪૧	૪૬	૫૨	૫૭	૬૨	૬૭	૭૨
હાથ	૨	૨	૨	૧	૧	૧	૧	૧	૧	હાથ	૧	૧	૨	૩	૦	૧	૨	૩	૪
અંગુળ	૧૨	૭	૩	૨૨	૧૮	૧૩	૮	૪	૦	અંગુળ	૦	૨૦	૧૬	૧૨	૮	૪	૦	૦	૦

ધૂમપ્રલાના દેહમાનનું યંત્ર										૬ તમઃપ્રલાના દેહમાનનું યંત્ર									
પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
ધનુષ	૬૨	૭૮	૯૩	૧૦૯	૧૨૫	૧૪૦	૧૫૬	૧૭૨	૧૮૮	ધનુષ	૧૨૫	૧૮૭	૨૫૦	૩૧૨	૩૭૪	૪૩૬	૪૯૮	૫૬૦	૬૨૨
હાથ	૨	૦	૩	૧	૦	૩	૧	૦	૩	હાથ	૦	૨	૦	૩	૧	૦	૩	૧	૦
અંગુળ	૦	૧૨	૦	૧૨	૦	૧૨	૦	૧૨	૦	અંગુળ	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦

૭ તમસ્તમઃપ્રલાનું યંત્ર									
પ્રતર	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
ધનુષ	૬૨	૭૮	૯૩	૧૦૯	૧૨૫	૧૪૦	૧૫૬	૧૭૨	૧૮૮
હાથ	૨	૦	૩	૧	૦	૩	૧	૦	૩
અંગુળ	૦	૧૨	૦	૧૨	૦	૧૨	૦	૧૨	૦

નારકીના જીવોને અવધિજ્ઞાનનું પ્રમાણ તથા લબ્ધિપ્રાપ્તિનું યંત્ર ૩૫ મું.

નરક પૃથ્વી	રત્નપ્રલા	શર્કરા-પ્રલા	વાલુકા-પ્રલા	પંકપ્રલા	ધૂમપ્રલા	તમઃ-પ્રલા	તમઃતમઃ-પ્રલા
જઘન્ય ગાઉ	૩૧	૩	૨૧	૨	૧૧	૧	૦૧
ઉત્કૃષ્ટ ગાઉ	૪	૩૧	૩	૨૧	૨	૧૧	૧
નરકમાંથી ની-કુળી મનુષ્ય	અરિ. ચક્રી. અરિહંત	અરિહંત	કેવળી. યતિ.	દેશવિરતિ	સમકિત		
અને તિર્યંચમાં	હરિ. બળ. હરિ. બળ.	કેવળી. યતિ.	દેશવિરતિ	સમકિત			
કઈ લબ્ધિ પામે	દેશ. સમ. દેશ. સમ. વિ. સમ.	વિ. સમ. સમકિત					

સાતમીથી નીકળેલો જીવ તિર્યંચમાં જ જાય છે એમ જાણવું.

ચોવીશા હંડકને વિષે ચોવીશા દારનો વિસ્તાર. યંત્ર ૩૬ મું.

૨૪ હંડક	નારકી ૧	ભવન- પતિ ૧૧	પૃથ્વી ૧૨	અગ્નિ ૧૩	અશ્વિ ૧૪	વાયુ ૧૫	વન- સ્પતિ ૧૬	ક્રીન્દ્રિયત્રીન્દ્રિય ૧૭	અપુરિ-પચેન્દ્રિ- ન્દ્રિય તિર્યચ ૧૮	મનુષ્ય ૨૧	વ્યંતર ૨૨	જ્યો- તિષો ૨૩	વૈમાનિક ૨૪
શરીર ૫	૩	૩	૩	૩	૩	૪	૩	૩	૪	૫	૩	૩	૩
અવગાહના ઉત્કૃષ્ટ	૫૦૦ ધનુષ	૧૭ હાથ	અગ્નિ અસં	અગ્નિ અસં	અગ્નિ અસં	અગ્નિ અસં	૧૦૦૦ યોજન	૧૨ યોજન	૧૦૦૦ યોજન	૩ ગાહિ	૭ હાથ	૭ હાથ	૭ હાથ
સંઘયર્થ ૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	છવડું	છવડું	૬	૦	૦	૦
સંસા ૪-૧૦-૧૬	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦	૪-૧૦
સંસ્થાન ૬	૧ હુંડક	૧ સમં	૧ મસિર	૧ પરપોટા	૧ સોય	૧ ખજ	૧ વિવિધ	૧ હુંડક	૧ હુંડક	૬	૧ સમં	૧ સમં	૧ સમં
કથાય ૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪	૪
લેશ્યા ૬	૩	૪	૪	૪	૩	૩	૪	૩	૬	૬	૪	૧	૩
દિદિય ૫	૫	૫	૧	૧	૧	૧	૧	૨	૫	૫	૫	૫	૫
સમિદ્ધાત ૭	૪	૫	૩	૩	૩	૪	૩	૩	૫	૭	૫	૫	૫
દષ્ટિ ૩ સમં	૩	૩	૧	૧	૧	૧	૧	૨	૩	૩	૩	૩	૩
મિશ્ર. મિં	૩	૩	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૩	૪	૩	૩	૩
દર્શન ૪	૩	૩	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૨	૪	૩	૩	૩
જ્ઞાન ૫	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૫	૩	૩	૩

[illegible]

પૃથ્વી, અપ તે વનસ્પતિમાં જ્ઞાન તેમ જ નારક અને દેવોમાં દષ્ટિવાદોપદેશિકા સંજ્ઞા સ્વરૂપના વિગેરે કારણથી ગૂંચાલ નથી. અલ્પબ્રહ્મવાદમાં સાધિક સાધકમાં થણું તરતમથણું છે તે પણ સ્થળસંક્રામ્યના કારણથી બનાવી શક્યા નથી.

ત્રણે લોકના શાશ્વત ચૈત્યોનું યંત્ર. ૩૭ મું.

ઉર્ધ્વલોક	જિનભવન સંખ્યા	ગિંઞ સંખ્યા	કુલ જિનગિંઞ સંખ્યા
૧ સૌધર્મ	૩૨૦૦૦૦૦	૧૮૦	૫૭૬૦૦૦૦૦૦
૨ ઇશાન	૨૮૦૦૦૦૦	૧૮૦	૫૦૪૦૦૦૦૦૦
૩ સનતકુમાર	૧૨૦૦૦૦૦	૧૮૦	૨૧૬૦૦૦૦૦૦
૪ માહેન્દ્ર	૮૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૪૪૦૦૦૦૦૦
૫ બ્રહ્મલોક	૪૦૦૦૦૦	૧૮૦	૭૨૦૦૦૦૦૦
૬ લાંતક	૫૦૦૦૦	૧૮૦	૯૦૦૦૦૦૦
૭ શુક	૪૦૦૦૦	૧૮૦	૭૨૦૦૦૦૦
૮ સહસ્રાર	૬૦૦૦	૧૮૦	૧૦૮૦૦૦૦
૯ આનત	}	૧૮૦	૭૨૦૦૦
૧૦ પ્રાણુત			
૧૧ આરણુ	}	૧૮૦	૫૪૦૦૦
૧૨ અચ્યુત			
પ્રથમ ત્રિક	૧૧૧	૧૨૦	૧૩૩૨૦
બીજી ત્રિક	૧૦૭	૧૨૦	૧૨૮૪૦
ત્રીજી ત્રિક	૧૦૦	૧૨૦	૧૨૦૦૦
અનુત્તર	૫	૧૨૦	૬૦૦
	૮૪૯૭૦૨૩		કુ.ગિ. ૧૫૨૯૪૪૭૬૦
અધોલોક	જિનભવન સંખ્યા	ગિંઞ સંખ્યા	કુલ જિનગિંઞ સંખ્યા
૧ અમુરકુમાર	૬૪૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૧૫૨૦૦૦૦૦૦
૨ નાગકુમાર	૮૪૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૫૧૨૦૦૦૦૦૦
૩ સુવર્ણકુમાર	૭૨૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૨૯૬૦૦૦૦૦૦
૪ વિદ્યુતકુમાર	૭૬૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૩૬૮૦૦૦૦૦૦
૫ અગ્નિકુમાર	૭૬૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૩૬૮૦૦૦૦૦૦
૬ દ્વીપકુમાર	૭૬૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૩૬૮૦૦૦૦૦૦
૭ ઉદધિકુમાર	૭૬૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૩૬૮૦૦૦૦૦૦
૮ દિક્કુમાર	૭૬૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૩૬૮૦૦૦૦૦૦
૯ વાયુકુમાર	૯૬૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૭૨૮૦૦૦૦૦૦
૧૦ સ્તનિતકુમાર	૭૬૦૦૦૦૦	૧૮૦	૧૩૬૮૦૦૦૦૦૦
	૭૭૨૦૦૦૦૦	દરેકમાં ૧૮૦	ગિંઞ ૧૩૮૯૬૦૦૦૦૦૦

તિર્થલોક	જિનભવન સંખ્યા	ખિખસંખ્યા	કુલ જિન ખિખસંખ્યા
૧ વ્યંતર	અસંખ્યાતા		અસંખ્યાતા
૨ જ્યોતિષ	અસંખ્યાતા		અસંખ્યાતા
૩ નંદીશ્વર દ્વીપે	૫૨	૧૨૪	૬૪૪૮
૪ કુંડલ દ્વીપે	૪	૧૨૪	૪૯૬
૫ રૂચક દ્વીપે	૪	૧૨૪	૪૯૬
૬ કુલગિરિ (વર્ષધર પર્વત) ૩૦ ઉપર	૩૦	૧૨૦	૩૬૦૦
૭ દેવકુરૂ ઉત્તરકુરૂ ક્ષેત્ર ૧૦ માં	૧૦	૧૨૦	૧૨૦૦
૮ પાંચ મેરૂના વન ૨૦ માં	૮૦	૧૨૦	૯૬૦૦
૯ ગજદંતા પર્વત ૨૦ ઉપર	૨૦	૧૨૦	૨૪૦૦
૧૦ વક્ષસ્કાર પર્વત ૮૦ ઉપર	૮૦	૧૨૦	૯૬૦૦
૧૧ ઈષુકાર પર્વત ૪ ઉપર	૪	૧૨૦	૪૮૦
૧૨ માનુષોત્તર પર્વતે	૪	૧૨૦	૪૮૦
૧૩ દિગ્ગજકૂટ ૪૦ ઉપર	૪૦	૧૨૦	૪૮૦૦
૧૪ દ્રહ ૩૦ મોટા ને ૫૦ નાના કુલ ૮૦ માં	૮૦	૧૨૦	૯૬૦૦
૧૫ કંચનગિરિ ૧૦૦૦ ઉપર	૧૦૦૦	૧૨૦	૧૨૦૦૦૦
૧૬ મહાનદીઓ ૭૦ ને કીનારે	૭૦	૧૨૦	૮૪૦૦
૧૭ દીર્ઘવૈતાલ્ય પર્વત ૧૭૦ ઉપર	૧૭૦	૧૨૦	૨૦૪૦૦
૧૮ કુંડ ૩૨૦ વિજય ૧૬૦ ની બે બે નદીના ને કુંડ ૬૦ અંતરનદીના	૩૮૦	૧૨૦	૪૫૬૦૦
૧૯ યમકગિરિ ૨૦ ઉપર	૨૦	૧૨૦	૨૪૦૦
૨૦ મેરૂપર્વતની ૫ ચૂલિકા ઉપર	૫	૧૨૦	૬૦૦
૨૧ જંબૂપ્રમુખ ૧૦ વૃક્ષે પરિવારના મળીને	૧૧૭૦	૧૨૦	૧૪૦૪૦૦
૨૨ વૃત્તવૈતાલ્યગિરિ ૨૦ ઉપર	૨૦	૧૨૦	૨૪૦૦
૨૩ ૧૬ રાજધાની શહેર અને ઈશાનેંદ્રની આઠ આઠ અચમહિષીની નંદીશ્વરદ્વીપમાં	૧૬	૧૨૦	૧૯૨૦
	૩૨૫૯		૩૯૧૩૨૦

દરેક શિક્ષાયતનમાં પૂર્વ સન્મુખ ૨૭ ઋષભાનન, દક્ષિણદિશે ૨૭ ચંદ્રાનન, પશ્ચિમ દિશાએ ૨૭ વારિપેલુ ને ઉત્તર સન્મુખ ૨૭ વર્ધમાનસ્વામી જાણવા. એકેક ચૈત્રમુખમાં પણ એ પ્રમાણે ચાર નામો જાણવા.

	જિનભવન	જિનભિખ
ઉર્ધ્વલોક	૮૪૬૭૦૨૩	૧૫૨૯૪૪૭૬૦
અધોલોક	૭૭૨૦૦૦૦૦	૧૩૮૯૬૦૦૦૦૦૦
તિર્છાલોક	૩૨૫૯	૩૯૧૩૨૦
ત્રણે લોકમાં શાશ્વત જિનભવન તથા જિનભિખની કુલ સંખ્યા	૮૫૭૦૦૨૮૨	૧૫૪૨૫૮૩૬૦૮૦

ઉર્ધ્વ અધો અને તિર્છાલોકના જિન ચૈત્યના જિનભિખની સંખ્યાની વિગત—

ઉર્ધ્વલોકમાં દરેક વિમાને એકેક સિદ્ધાયતન ૧૦૮ ભિખવાળું છે. ઉપરાંત ઉપ-
પાત સલા, અભિષેક સલા, અલંકાર સલા, વ્યવસાય સલા, સુધર્મા સલા અને મુખ
મંડપ આ છ વાના દરેક ચૈત્યમાં બાર દેવલોક સુધી છે. અધોલોકમાં દશે ભુવન-
પતિમાં પણ એ જ પ્રમાણે છે. ઉર્ધ્વ અધોમાં બધા જિનચૈત્યો ત્રણ ત્રણ દ્વાર-
વાળા છે. દરેક દ્વારે એક એક ચોમુખ છે. એક એક ચોમુખે ચાર ચાર પ્રતિમાણ
છે. એકેક સલામાં ૩ ચોમુખના મળીને ૧૨ પ્રતિમાણ છે. એ રીતે બાર છકે બોતેર
જિનપ્રતિમાણ છે. અને મૂળ ચૈત્યમાં ૧૦૮ છે. બંને મળીને ૧૮૦ જિનભિખ
છે. તેથી તેવા ૮૪૬૬૭૦૦ બાર દેવલોકના જિનભવનની સંખ્યાને ૧૮૦ ગુણા
કરીને નીચેની સંખ્યા ભેગવતાં જિનભિખની સંખ્યા ઉપર લખ્યા પ્રમાણે આવે છે.
અધોલોકના ચૈત્યોને પણ ૧૮૦ વડે જ ગુણવાના છે.

નવ ઐવેયકમાં અને પાંચ અનુત્તરમાં દેવો કલ્પાતીત છે તેથી ત્યાં ઉપરોક્ત
પાંચ સલા નથી. એટલે પાંચ સલાના ૬૦ જિનભિખ ૧૮૦માંથી બાદ કરતાં ૧૨૦
જિનભિખો દરેક ચૈત્યમાં છે. તેથી તેના ૩૨૩ જિનચૈત્યની સંખ્યાને ૧૨૦ ગુણા કરતાં
તેના જિનભિખની સંખ્યા ૩૮૭૬૦ આવે છે. તેને ઉપરની સંખ્યામાં ભેગવવાના છે.

તીર્છાલોકમાં નંદીશ્વર દ્વીપ, કુંડલ દ્વીપ અને રૂચક દ્વીપમાં જિનચૈત્ય અને જિન-
ભિખની વિગત:—તેમાં નંદીશ્વર દ્વીપમાં ચાર ચાર દ્વારવાળા જિનચૈત્યો છે. એકેક
દિશાએ તેર તેર જિનચૈત્યો છે. ચારે દિશાના થઈને (૫૨) જિનચૈત્યો ચાર દ્વારવાળા
છે. અને મૂળ જિનચૈત્યમાં ૧૦૮ જિનભિખ છે. તેની ચારે દિશાએ મુખ મંડપમાં
ચાર ચોમુખ છે તેમાં ૧૬ જિનભિખ છે. બંને મળીને ૧૨૪ જિનભિખો છે, તેથી ૬૦
જિનચૈત્યની સંખ્યાને ૧૨૪ ગુણા કરતાં જિનભિખની સંખ્યા ૭૪૪૦ ની થાય છે. શેષ
બીજા ૩૧૬૯ ચૈત્યો ત્રણ દ્વારવાળા છે. તેમાં મૂળ ચૈત્યના ૧૦૮ જિનભિખ અને ત્રણ
દ્વારવાળાં જિનચૈત્ય હોવાથી ત્રણ ચોમુખમાં ૧૨ જિનભિખ છે. બંને મળીને ૧૨૦
જિનભિખ છે. તેથી શેષ ૩૧૬૯ જિનચૈત્યોની સંખ્યાને ૧૨૦ ગુણી કરતાં જિનભિખની
સંખ્યા ૩૮૩૮૮૦ આવે તેમાં ૭૪૪૦ ભેગવતાં કુલ ૩૯૧૩૨૦ જિનભિખો થાય.

તિર્છાલોકમાં ૬૮ નંદીશ્વરદ્વીપે, ૪ રૂચક, ૪ કુંડલે, ૪ માનુષોત્તરે, ૪ ધ્રુવકારે કુલ ૮૪ બાદ કરતાં
બાકીના ૩૧૭૫ માંથી ૬૩૫ જાંબુદ્વીપમાં, ૧૨૭૦ ધાતકીખંડમાં ને ૧૨૭૦ પુષ્કરાર્ધમાં સમજવા.

સિંધાધિકાર.

શ્રીવેદાદિકે એકસમયે ઉત્કૃષ્ટ કેટલા સિંધે તે જાણવાનું યંત્ર ૩૮ મું.

૧ સ્ત્રી વેદે ૨૦	૨૯ તિર્યંગની સ્ત્રીથી મનુષ્ય થઈ ૧૦
૨ નપુંસક વેદે ૧૦	૩૦ વૈમાનિક દેવીથી મનુષ્ય થઈ ૨૦
૩ પુરૂષ વેદે ૧૦૮	૩૧ લવનપતિની દેવીથી મનુષ્ય થઈ ૫
૪ ગૃહસ્થલિંગે ૪	૩૨ વ્યંતર દેવીથી મનુષ્ય થઈ ૫
૫ અન્ય લિંગે તાપસાદિ ૧૦	૩૩ જ્યોતિષ દેવીથી મનુષ્ય થઈ ૧૦
૬ સ્વલિંગે સાધુ ૧૦૮	૩૪ બાહર પૃથ્વીકાયથી નીકળી મનુષ્ય થઈ ૪
૭ જઘન્ય અવગાહનાએ ૪	૩૫ બાહર અપ્કાયથી મનુષ્ય થઈ ૪
૮ મધ્યમ અવગાહનાએ ૧૦૮	૩૬ પર્યાસ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાયના નીકળેલા મનુષ્ય થઈ ૬
૯ ઉત્કૃષ્ટ અવગાહનાએ ૨	૩૭ પુરૂષથી બીજે લવે પુરૂષ થઈને ૧૦૮
૧૦ ઊર્ધ્વલોકે નંદનવનમાં ૪	૩૮ પુરૂષથી બીજે લવે સ્ત્રી થઈને ૧૦
૧૧ ભદ્રશાલ વનમાં ૪	૩૯ પુરૂષથી બીજે લવે નપુંસક થઈને ૧૦
૧૨ સૌમનસ વનમાં ૪	૪૦ સ્ત્રી જાતિથી બીજે લવે પુરૂષ થઈ ૧૦
૧૩ પાંડુક વનમાં ૨	૪૧ સ્ત્રી જાતિથી બીજે લવે સ્ત્રી થઈ ૧૦
૧૪ અધોલોકે અધોગ્રામમાં ૨૨	૪૨ સ્ત્રી જાતિથી બીજે લવે નપુંસક થઈ ૧૦
૧૫ તિર્છાલોકમાં ૧૦૮	૪૩ નપુંસક થકી બીજે લવે નપુંસક થઈ ૧૦
૧૬ સમુદ્રમાં ૨	૪૪ નપુંસક થકી બીજે લવે સ્ત્રી થઈ ૧૦
૧૭ શેષ જલે ૩	૪૫ નપુંસક થકી બીજે લવે પુરૂષ થઈ ૧૦
૧૮ નરકગતિથી આવેલા મનુષ્ય થઈ ૧૦	૪૬ તીર્થ પ્રવર્ત્યા પછી ૧૦૮
૧૯ તિર્યંગગતિથી આવેલા મનુષ્ય થઈ ૧૦	૪૭ તીર્થ પ્રવર્ત્યા અગાઉ ૧૦
૨૦ મનુષ્યગતિથી આવેલા મનુષ્ય થઈ ૧૦	૪૮ તીર્થંકર ૨૦
૨૧ દેવગતિથી આવેલા મનુષ્ય થઈ ૧૦૮	૪૯ અતીર્થંકર (સામાન્ય કેવળી) ૧૦૮
૨૨ પહેલી ત્રણ નરકથી દરેકમાંથી આવેલા મનુષ્ય થઈને ૧૦	૫૦ સ્વયંબુદ્ધ ૪
૨૩ ચોથી નરકમાંથી આવેલા મનુષ્ય થઈને ૪	૫૧ પ્રત્યેકબુદ્ધ ૧૦
૨૪ લવનપતિના આવેલા મનુષ્ય થઈ ૧૦	૫૨ બુદ્ધપ્રોધિત ૧૦૮
૨૫ વ્યંતરના નીકળ્યા મનુષ્ય થઈ ૧૦	૫૩ એક સિદ્ધ ૧
૨૬ જ્યોતિષના નીકળ્યા મનુષ્ય થઈ ૧૦	૫૪ અનેક સિદ્ધ ૧૦૮
૨૭ વૈમાનિકમાંથી મનુષ્ય થઈ ૧૦૮	૫૫ પ્રત્યેક વિજયે ૨૦
૨૮ મનુષ્ય સ્ત્રીથી આવી મનુષ્ય થઈ ૨૦	૫૬ અકર્મભૂમિમાં સંહરણુ થકી ૧૦
	૫૭ કર્મભૂમિમાં પ્રત્યેકમાં ૧૦૮

૫૮ ઉત્સર્પિણી અવસર્પિણી પ્રત્યેકમાં ત્રીજે ચોથે આરે ૧૦૮
 ૫૯ પહેલે, બીજે, પાંચમે, છઠ્ઠે આરે અપહરણથી ૧૦
 ૬૦ અવસર્પિણીને પાંચમે આરે પાંચ ભરત પાંચ ઐરવત દરેકમાં ૨૦
 ૬૧ નો ઉત્સર્પિણી નો અવસર્પિણી (મહાવિદેહ)માં ૧૦૮

૧ એકથી ૩૨ સુધી સિદ્ધે તો ઉત્કૃષ્ટથી ૮ સમય સુધી સિદ્ધે પછી એકાદિ સમ-
 યનું અંતર પડે.

૨ ૩૩ થી ૪૮ સુધી સિદ્ધે તો ઉત્કૃષ્ટથી ૭ સમય સુધી સિદ્ધે પછી એકાદિ
 સમયનું અંતર પડે.

૩ ૪૯ થી ૬૦ સુધી સિદ્ધે તો ઉત્કૃષ્ટથી ૬ સમય સુધી પછી અંતર પડે

૪ ૬૧ થી ૭૨ સુધી સિદ્ધે તો ઉત્કૃષ્ટથી ૫ સમય સુધી પછી અંતર પડે

૫ ૭૩ થી ૮૪ સુધી સિદ્ધે તો ઉત્કૃષ્ટથી ૪ સમય સુધી પછી અંતર પડે

૬ ૮૫ થી ૯૬ સુધી સિદ્ધે તો ઉત્કૃષ્ટથી ૩ સમય સુધી પછી અંતર પડે

૭ ૯૭ થી ૧૦૨ સુધી નિરંતર સિદ્ધે તો ઉત્કૃષ્ટથી ૨ સમય સુધી પછી અંતર પડે

૮ ૧૦૩ થી ૧૦૮ સુધી નિરંતર સિદ્ધે તો ઉત્કૃષ્ટથી ૧ સમય જ સિદ્ધે

પછી સમયાદિશનું અંતર પડે

તિર્યંચગતિના પેટાભેદનું ઉત્કૃષ્ટાયુ. (૩૯)

બાહર પૃથ્વીકાયનું બાવીશ હજાર વર્ષ
 સુકુમાળ પૃથ્વીનું એક હજાર વર્ષ
 શુદ્ધ પૃથ્વીનું ૧૨૦૦૦ વર્ષ
 વાલુકારૂપ પૃથ્વીનું ૧૪૦૦૦ વર્ષ
 મણ્ડાલીલરૂપ પૃથ્વીનું ૧૬૦૦૦ વર્ષ
 શર્કરા પૃથ્વીનું ૧૮૦૦૦ વર્ષ
 ખરપૃથ્વી (પાષાણ, રત્નવિગેરેનું) ૨૨૦૦૦
 બાહર અપ્કાયનું સાત હજાર વર્ષ
 બાહર તેજસ્કાયનું ત્રણ અહોરાત્ર
 બાહર વાયુકાયનું ત્રણ હજાર વર્ષ
 પ્રત્યેક વનસ્પતિકાયનું દશ હજાર વર્ષ
 દ્વીંદ્રિયનું બાર વર્ષ. ત્રીંદ્રિયનું ૪૯ દિવસ
 ચતુર્દ્રિયનું છ માસ.

સમૂર્ણમ તિર્યંચ પંચેંદ્રિયનું આયુ
 ચતુષ્પદનું ૮૪૦૦૦ વર્ષ
 ખેચરનું ૭૨૦૦૦ વર્ષ
 ઉરપરિસર્પનું ૫૩૦૦૦ વર્ષ
 ભુજપરિસર્પનું ૪૨૦૦૦ વર્ષ
 જળચરનું પૂર્વકોડનું
 ગર્ભજ તિર્યંચ પંચેંદ્રિયનું આયુ
 ભુજપરિસર્પનું પૂર્વકોડ વર્ષનું
 જલચર ગર્ભજનું પૂર્વકોડ વર્ષનું
 ઉરપરિસર્પનું પૂર્વકોડ વર્ષનું.
 ચતુષ્પદનું ત્રણ પદ્યોપમનું.
 ખેચરનું પદ્યોપમના અસંખ્યાતમા
 ભાગનું.

તિર્યંચગતિના જીવોની ઉત્કૃષ્ટ અવગાહના.

એકેન્દ્રિયને વિકલેન્દ્રિયની અવગાહના.
 પૃથિવ્યાદિ ચારની અંગુલનો
 અસંખ્યાતમો ભાગ
 સાધારણ અને સૂક્ષ્મ વનસ્પતિકાયની
 અંગુલનો અસંખ્યાતમો ભાગ
 પ્રત્યેક વનસ્પતિકાયની એક હજાર
 યોજનથી અધિક
 દ્વીન્દ્રિયની ૧૨ યોજન
 ત્રીન્દ્રિયની ૩ ગાઉ
 ચતુરિન્દ્રિયની ૪ ગાઉ

ગર્ભજ તિર્યંચ પંચેન્દ્રિયની
 ચતુષ્પદની ૬ ગાઉ
 ભુજપરિસર્પની ગાઉ પૃથક્ત્વ
 ઉરપરિસર્પની એક હજાર યોજન
 જલચરની એક હજાર યોજન
 ખેચરની ધનુષ પૃથક્ત્વ
 સમૂર્દ્ધિમ તિર્યંચ પંચેન્દ્રિયની
 ચતુષ્પદની ગાઉ પૃથક્ત્વ
 ભુજપરિસર્પની ધનુષ પૃથક્ત્વ
 ઉરપરિસર્પની યોજન પૃથક્ત્વ
 જળચરની એક હજાર યોજન
 ખેચરની ધનુષ પૃથક્ત્વ

કુળ કોટી. (૪૦)

૧૨૦૦૦૦૦ પૃથ્વીકાય
 ૭૦૦૦૦૦ અપ્કાય
 ૩૦૦૦૦૦ તેજસ્કાય
 ૭૦૦૦૦૦ વાયુકાય
 ૨૮૦૦૦૦૦ વનસ્પતિકાય
 ૭૦૦૦૦૦ દ્વીન્દ્રિય
 ૮૦૦૦૦૦ ત્રીન્દ્રિય
 ૬૦૦૦૦૦ ચતુરિન્દ્રિય
 ૧૨૫૦૦૦૦ જળચર

૧૦૦૦૦૦૦ સ્થળચર
 ૧૨૦૦૦૦૦ ખેચર
 ૧૦૦૦૦૦૦ ઉરપરિસર્પ
 ૬૦૦૦૦૦ ભુજપરિસર્પ
 ૧૨૦૦૦૦૦ મનુષ્ય
 ૨૬૦૦૦૦૦ દેવતા
 ૨૫૦૦૦૦૦ નારકી

કુલ ૧૬૭૫૦૦૦૦

કાળપ્રમાણ વિગેરે.

એક કલાકની ૬૦ મીનીટ, એક મીનીટની ૬૦ સેકન્ડ.
 એક ઘડીની ૬૦ પળ, એક પળની ૬૦ વિપળ.
 એક ઘડીની ૨૪ મીનીટ. એક મુહૂર્તની ૪૮ મીનીટ.
 એક મુહૂર્ત (ખે ઘડી) ના સામાયિકની સ્થિતિ ૪૮ મીનીટની.
 નમુકારસહીના પચ્ચખખાણની સ્થિતિ ૪૮ મીનીટની.

સર્વ અભ્યંતર માંડલે ઉદય પામતો સૂર્ય જેટલા ક્ષેત્રમાં ઉપલબ્ધમાન થાય તે ક્ષેત્રનું પરિમાણ કહે છે:-કર્કટસંક્રાંતિના પ્રારંભમાં ઉદય કાળે સૂર્યને મનુષ્યો ૪૭૨૬૩ ચોજન અને એક ચોજનના $\frac{૨૬}{૧૦૦}$ ભાગ એટલા દૂર રહેલાને જોઈ શકે છે. અસ્ત સમયે પણ તેટલા જ ચોજન દૂર રહેલાને જોઈ શકે છે.

વિમાનનું પ્રમાણ માપવા માટે કલ્પના કરેલી દેવોની ગતિનું યંત્ર. ૪૧ મું.

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે સૂર્યને જોઈ શકવાના ચાજનને ઘમણા કરતાં ૯૪૫૨૬૪૮ ચોજન થાય.				
ચો. ૯૪૫૨૬૪૮ ને ૩ વડે ગુણતાં	અંગગતિવાળા	દેવોનું પગલું	ચો. ૨૮૩૫૮૦ $\frac{૬૬}{૧૦૦}$ ભાગ થાય	અંગગતિવડે વિમાનનો વિષ્કંભ માપવો
ચો. ૯૪૫૨૬૪૮ ને ૫ વડે ગુણતાં	અપળાગતિવાળા	દેવોનું પગલું	ચો. ૪૭૨૬૩૩ $\frac{૩૦}{૧૦૦}$ ભાગ થાય	અપળાગતિવડે વિમાનનો આયામ માપવો
ચો. ૯૪૫૨૬૪૮ ને ૭ વડે ગુણતાં	જવનાગતિવાળા	દેવોનું પગલું	ચો. ૬૬૧૬૮૬ $\frac{૫૪}{૧૦૦}$ ભાગ થાય	જવનાગતિવડે વિમાનની આભ્યંતર પરિધિ માપવી
ચો. ૯૪૫૨૬૪૮ ને ૯ વડે ગુણતાં	વેગાગતિવાળા	દેવોનું પગલું	ચો. ૮૫૦૭૪૦ $\frac{૬૮}{૧૦૦}$ ભાગ થાય	વેગાગતિવડે વિમાનની બાહ્ય પરિધિ માપવી

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે ચારે પ્રકારની ગતિવડે ચાલનારા ચારે દેવો એકી સાથે વિષ્કંભાદિનું પરિમાણ મુકરર કરવા માટે અંગાદિ ગતિવડે પોતાના ત્રણ, પાંચ, સાત અને નવ ગુણા પગલાવડે સૂર્યોદયથી સૂર્યાસ્ત સુધી અવિચ્છિન્ન છ માસ સુધી ચાલે તો પણ તે વિમાનોના વિષ્કંભાદિનો પાર પામી શકે નહીં; કારણ કે ગતિના ચોજન સંખ્યાતા થાય અને વિમાનોના આયામ વિષ્કંભાદિ અસંખ્યાતા ચોજનતા છે.

